

Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS) va organiza interviuri cu tinerii care intenționează să lucreze în Germania, pe o perioadă de 18 luni, în meseriile de bucătari, ospătari, cameriste și recepționeri, informează MMPS. Interviurile vor avea loc în prezența unui reprezentant german, munca prestată de români urmând a se

Interviuri pentru tinerii care vor să lucreze în Germania

desfășura în baza unei Convenții încheiate, în acest sens, între România și Germania. Aspiranții trebuie să aibă între 18 și 35 de ani, să cunoască foarte bine limba germană, să aibă calificare în meseria solicitată și practică profesională de cel puțin doi ani. De asemenea, pentru o activitate de 18 luni, în cadrul întreprinderilor gastronomice tip fast food, partea germană recrutează absolvenți de facultate (studii economice), vorbitori de limbă germană, cu vârsta maximă 30 de ani. După o perioadă de probă de 3-4 luni, candidații care dovedesc anumite aptitudini pot participa la un program de "management training", angajarea făcându-se exclusiv în întreprinderile din Germania de Vest.

Pentru pregătirea interviurilor, solicitanții urmează să se prezinte la sediul MMPS, până la data de 15 august a.c., cu o poză recentă tip pașaport, curriculum vitae în limba germană și copii după diploma sau actul de calificare și după cartea de muncă.

Prelevarea impozitelor la primărie garantează o încasare mai bună

Și la Hunedoara, începând cu 1 iulie a.c., prelevarea taxelor și impozitelor locale intră în portofoliul de activități al primăriei. Din cele declarate de dl ec. Remus Mariș, primarul municipiului Hunedoara, am reținut că la nivelul instituției este creată infrastructura necesară acestui nou rol al primăriei, de colector de taxe și impozite. Serviciul creat dispune de tehnica de calcul necesară unei operativități maxime, înființându-se 6 ghișee unde se pot achita obligațiile financiare către bugetul local. "Cele șase porți de colectare sunt amenajate corespunzător. Omul nu

trebuie să stea la mai multe rânduri, este scutit de aglomerație, achită taxa, primește pe loc chitanța și pleacă fără probleme. Pentru prima dată se manifestă respect pentru contribuabil și pentru faptul că el dă bani susținând un buget public", precizează dl Mariș. Pe lângă aceste aspecte, interlocutorul a precizat că fiind direct interesată să-și încaseze veniturile, primăria va ști să atragă mai bine banii la buget, crescând ponderea încasărilor.

A.SĂLĂGEAN

Biroul executiv al Asociației Județene de Fotbal Hunedoara-Deva convoacă pentru data de 3 iulie, ora 9.00, în sala Colegiului Național

Asociația județeană de Fotbal

Convocarea președinților și antrenorilor la Deva

Decebal din Deva, președinții și antrenorii echipelor din Divizia D, în vederea organizării Campionatului de fotbal ediția 1999-2000.

Vasile NEMEȘ,
secretar

GLUMA ZILEI

• - Am cunoscut o ziaristă care promite...
- Ce ți-a promis?!

Pagina a V-a
Viața
culturală

COTIDIAN INDEPENDENT

APARE LA DEVA

Județul
Hunedoara

CUVÂNTUL LIBER

ANUL XI ■ Nr. 2426 ■ Vineri, 2 iulie 1999

8 pagini ■ 1000 LEI

Premier și lider de partid?!

Ca și când nu ar fi destule probleme și animozități în PNȚCD, a mai creat una și primul ministru Radu Vasile prin anunțul său spectaculos de a accede la conducerea partidului. Sigur, premierul a fost întrebat de un gazetar curios și a dat un răspuns, nu a aruncat neapărat cu piatra în țineva, răspuns nu chiar necontrolat ori surprinzător din moment ce președintele Ion Diaconescu l-a receptat cu calm și înțelegere. Liderul PNȚCD a declarat că "premierul este printre cei care au cele mai multe șanse de a spera la această calitate." Și a adăugat: "În cazul în care Congresul PNȚCD va considera că nu mai este nevoie de generația noastră, oricând țin la dispoziția sa retragerea mea."

Nu la fel au reacționat ceilalți membri ai staffului PNȚCD, de la Remus Opreș și Vasile Lupu la Nicolae Ionescu Galbeni și Sorin Lepșa. Unii consideră că e bine ca Radu Vasile să-și vadă de guvernare, alții îl susțin în opțiunile lui, iar

alții sunt de părere să lase timpul să coacă cireșele. E adevărat că în PNȚCD se fâlfăie de mult, stângaci și reținut, o aripă tânără, moderată, care vrea să facă vânt octogenarilor de la vârful partidului, nu pușini, și să imprime activității dinamism și inițiativă. Cum se știe, această primenire

nu o poate produce decât Congresul acestei formațiuni politice, atât de hulite prin eșecurile guvernării, eveniment programat la începutul anului viitor.

Dar ce l-a apucat pe Radu Vasile să arunce acum o asemenea bombă. Probabil a vrut să le dea un semnal colegilor din partid. Să le testeze reacția. Să le pună la încercare solidaritatea. Să afle din timp cu cine își va încrușișa săbiile. Deoarece mai sunt amatori pentru postul lui Ion Diaconescu. Remus Opreș este unul și

probabil cel mai insistent. Sau poate că Radu Vasile s-a gândit din alt unghi la această variantă și anume din acela al întăririi poziției sale politice spre a se ajuta în guvernare. Dacă primul ministru englez Tony Blair sau cancelarul german Gerhard Schroeder sunt și șefi ai partidelor majoritare de la putere de ce n-ar fi la fel și Radu Vasile al nostru.

Pardon. E o mică mare diferență. Acolo economia și viața socială trăiesc pe baze solide, sistemul democratic este consolidat de zeci de ani, politicul nu se amestecă prea mult în economie, care are direcțiile ei sănătoase, bine determinate, viabile. Deși, la drept vorbind, nu ne-ar strica o asemenea experiență. Am mai învățat ceva. În fond, în PNȚCD este imperioasă nevoia de schimbare. Iar dacă Radu Vasile simte că-l țin balamalele și mai ales inima, ar putea să încerce eventual. Pare cel mai potrivit, totuși, din linia a doua a PNȚCD, pentru prima funcție în partid.

Dumitru GHEONEA

"Salonul artelor estivale"

Stajiunea Geoagiu Băi va găzdui astăzi, la vila "Aurel Vlaicu", o manifestare reunind momente de poezie, pictură și muzică, sub genericul "Salonul artelor estivale". Cu acest prilej, are loc lansarea noului volum de versuri - "Grădinile semantice" - al poetului Eugen Evu, care va fi prezentat de poeta Paulina Popa, directoarea Editurii EMIA. Vor mai participa la această manifestare ce va începe la ora 17,00 poetul Ion Urda, duo-ul folk "Liman" (Ioan Evu și Grațian Ordeanu), expoziția vernisată tot cu această ocazie aparținând cunoscutului artist plastic Tiberiu Balazs. (G.B.)

WEST BANK

DEVĂ, Bd. Decebal, Bl. E parter
Telefon 234480
Fax 234483
ACORDĂ DOBÂNZI ATRACTIVE LA DEPOZITELE ÎN LEI PERSOANELOR FIZICE!
* la 30 de zile - 65% /an
prin capitalizare - 88%/an
* la 90 de zile - 67% /an
prin capitalizare - 86%/an

Urmărire în noapte

Într-o noapte, o patrulă de ordine publică a Poliției municipiului Deva a depistat un minor care transporta doi saci conținând țigări, dulciuri, cafea, lame de ras etc. S-a constatat că minorul se numește P. Mircea, are 17 ani, iar bunurile erau furate cu puțin timp înainte de la SC "Ager Com Impex" SRL Deva. Aici a pătruns prin forțarea grilajelor metalice ale unui geam lateral. Prejudiciul a fost de 4.170.000 lei. Hoțul a fost însoțit de alte trei persoane care la apariția poliștilor au fugit. Au fost urmărite și prinse. S-a stabilit apoi că a fost vorba de încă doi minori și Călin Radu Popa, de 19 ani, cunoscut cu antecedente penale.

Sediul Băncii Comerciale Române din Deva
Foto: Traian MANU

Privatizații s-au impus printr-o aprovizionare bogată

Anii care au urmat evenimentelor din '89 au adus pe piața românească o abundență de produse alimentare și industriale, de proveniență autohtonă dar și străină. În același timp, am asistat cu toții la înăbușirea comerțului de stat și orientarea spre privatizare. Oamenii cu inițiativă și-au pornit propriile afaceri, cei mai mulți optând pentru comercializarea produselor alimentare și alimentație publică. Privatizații, interesați de o bună aprovizionare, au pătruns și la sate, acaparând clientelă, astfel că magazinele sâtești, aflate într-o situație financiară

slabă, și-au închis porțile. La ora actuală, în localitatea Brănișca nu mai funcționează nici un magazin

Raid-anchetă în comerț

de stat, spațiile aparținând cooperativelor fiind în mare parte închiriate privatizaților. Societatea comercială Lazăr SRL Brănișca este situată în centrul localității și are profil mixt. În aceeași încăpere funcționează un bar dar și un punct alimentar și industrial. Barul oferă o gamă largă de produse: băuturi alcoolice, răco-

ritoare, cafea, țigări, dulciuri și altele. Amenajat într-un colț al sălii, punctul alimentar reușește să acopere cerințele modeste ale cumpărătorilor, adică alimentele de bază (ulei, făină, zahăr etc), conserve, chimicale, cosmetice, dar și îmbrăcăminte (tricouri, ciorapi, cămăși) și încălțăminte (șlapi și pantofi) la prețuri foarte accesibile. De aprovizionare se ocupă dna Angela Lazăr, administrator, care, având în spate o vastă

Cristina CÎNDA

(Continuare în pag. 2)

DEPOZITE ÎN LEI PE TERMEN DE
2 LUNI - cu o DOBÂNDĂ FIXĂ de 78% pe an,
4 LUNI - cu o DOBÂNDĂ FIXĂ de 80% pe an

BANCA INTERNAȚIONALĂ A RELIGIILOR SUCURSALA DEVA

B-dul Decebal, bl. 8
Tel. 234231/234232

Program de lucru cu clienții:
luni-vineri: 8-18 • Sâmbătă: 8-12

Ing. Gavril Mantu,
directorul Sucursalei
Căi Ferate, Drumuri și
Poduri Petroșani

În urma inundațiilor din vara
anului trecut, Sucursala Căi
Ferate, Drumuri și Poduri

IMI IAU DRUMUL ÎNAPOI...

Petroșani a reabilitat integral, în timp record, drumul din satul Petros, comuna Baru, distrus de revărsarea furioasă a Streului. La decontarea lucrării s-a intrat în impas, necăzându-se de acord cui aparține drumul: comunei, respectiv Consiliului județean Hunedoara, sau Direcției Silvice Deva, respectiv Regiei Naționale a Pădurilor. Așa se face că nici până azi SCFDP Petroșani nu și-a încasat contravaloarea lucrării, în sumă de 1,1 miliarde de lei.

Am făcut adrese la Consiliul județean Hunedoara

și la Prefectură, însă nu am primit nici un răspuns, ne-a spus deunăzi ing. Gavril Mantu, directorul SCFDP Petroșani. Cât mai valorează la jumătatea lui 1999 suma de 1,1 miliarde de lei de la jumătatea lui 1998? Pe mine statul mă penalizează dacă nu-mi achit datoriile la timp, dar el nu-mi dă banii care mi se cuvin pe lucrarea pe care i-am executat-o. Cred că voi adopta o măsură originală: îmi iau drumul înapoi. Tot scot ceva bani din materialele încorporate în el. (D.G.)

Privatizații...

(Urmare din pag. 1)

experiență în domeniu, știe să comercializeze exact ceea ce le trebuie oamenilor de la țară. Dumneai aduce zilnic marfă, însă în cantități limitate, strict necesare cumpărătorilor pentru ca marfa să nu rămână în stoc. „La sectorul alimentație publică realizăm cele mai însemnate venituri. Produsele cele mai solicitate sunt spirtoasele și sucurile, iar la punctul alimentar se caută îndeosebi alimentele de bază. Volumul vânzărilor depinde foarte mult de zilele de salarii sau de pensii. Acum, a început lucrul câmpului și avem clienți mai puțini, îndeosebi în timpul zilei. Seara, mai vin totuși să bea o bere, iar tinerii să joace biliard”, spunea dna Victoria Betea, vânzătoare.

Cu aproximativ o lună în urmă, soții Viorel și Marinela Rusu au închiriat un spațiu în incinta Școlii generale Brănișca. ABC-ul foarte curat și îngrijit, amenajat cu mult bun gust oferă potențialilor cumpărători o paletă largă de articole. Raionul de produse alimentare este diversificat, iar câteva rafturi etalează și articole de papetărie. Având în vedere faptul că ABC-ul funcționează în incinta

școlii, clienții sunt în general din rândul elevilor, iar produsele cele mai solicitate sunt dulciurile și băuturile răcoritoare.

„Lumea de la sate este de o anumită condiție, sunt persoane cu bani puțini care își cumpără doar strictul necesar. Față de unitățile comerciale din orașe, unde am lucrat și era tot timpul agitație, la sate comerțul nu merge teribil de bine”, spunea dna Marinela Rusu.

O altă societate comercială bogat aprovizionată este Teo Company. Clădirea aspectuoasă în care funcționează adăpostește un magazin alimentar și alături un bar. Deoarece pe patronul societății nu l-am găsit la data documentării noastre, vânzătoarea nu ne-a oferit amănunte. Am notat doar că produsele existente în rafturi și în vitrine acopereau cerințele cumpărătorilor.

Interlocutorii noștri s-au dovedit a fi mulțumiți de oferta magazinelor, de unde își fac deseori aprovizionarea. În schimb cei care lucrează la oraș preferă să-și facă cumpărăturile din piață ori din magazine, deoarece sortimentele sunt diversificate, iar prețurile mai accesibile.

HOROSCOPI

Vineri, 2 iulie

BERBEC (21.III - 20.IV)

Fiți atenți la afaceri că veți avea parte de eșecuri dacă acceptați oferte. Veți primi vești care vă vor indispuce.

TAUR (21.IV - 21.V)

Dorință de autocunoaștere, capacitate de a vă urmări și controla. Aveți curajul de a privi problemele în față.

GEMENI (22.V - 21.VI)

Cineva dorește să culegă roadele muncii dv și asta vă neliniștește. Vi se recomandă relaxare, mișcare.

RAC (22.VI - 22.VII)

Puteți obține distincții însemnate la locul de muncă. Partenerul încearcă să vă facă pe plac, fiți înțelegători dacă nu alege cadourile cele mai potrivite.

LEU (23.VII - 22.VIII)

Nu dați marfă pe credit. Evaluați întâi situația materială a clientului și cereți garanție.

FECIOARĂ (23.VIII - 21.IX)

Urmează pentru dv o perioadă plină de succese. Cei din prima decadă vor avea surprize neplăcute din partea celor apropiați. Vor deveni agresivi, nerăbdători, se vor certa cu colegii și superiorii. Tensiuni în viața personală.

BALANȚĂ (22.IX - 22.X)

Ați reușit să ocoliți efectele negative ale lui Neptun. Aveți fantezie, energie spre a găsi soluția pentru rezolvarea problemelor.

SCORPION (23.X - 21.XI)

Curba financiară este în continuă creștere; acesta însă nu-i un motiv să cheltuiți bani pe orice.

SĂGETĂTOR (22.XI - 20.XII)

Veți obține niște bani și vă veți putea petrece un concediu pe cinste.

CAPRICORN (21.XII - 19.I)

Situație materială nu prea bună. Nu v-ați „menajat” portmoneul luna trecută și noi surse de bani nu aveți.

VĂRSĂTOR (20.I - 18.II)

Nu vă lăudați prea devreme cu noua dv cucerire. Nu v-ar strica niște zile de odihnă deoarece sarcinile nerezolvate se adună în proporții mari.

PEȘTI (19.II - 20.I)

Din cauza unei aventuri mărunte, sunteți gata să vă gândiți la divorț. Tensiunea de la locul de muncă, neînțelegerile cu colegii vă epuizează puterile. Luați-vă o zi liberă.

La Petrila, șomajul a ajuns la peste 50 la sută

La recenta întâlnire de la Petroșani dintre Traian Băsescu, ministrul Transporturilor, cu liderii de sindicat ai minerilor și primarii din Valea Jiului, primarul pedist al orașului Petrila, Ilie Păducel, îl ruga insistent și disperat pe șeful său de la centru:

— Cu 31.000 de locuitori, neracordat la sistemul de termoficare al Văii Jiului, ultimul în privința introducerii gazului metan la bucătăriile din blocuri, cu numai două exploatare miniere în funcțiune din cele patru de acum câțiva ani și cu o rată a șomajului de peste 50 la sută, orașul Petrila se află într-o situație catastrofală și vă cere ajutor, dle

vicepreședinte. În privința drumurilor, am dori să aprobați realizarea segmentului de legătură, de altfel foarte scurt, dintre DN 66, Hațeg-Petroșani-Tg. Jiu, și DN 7A, spre Voineasa, prin Petrila. Pe o altă temă, mai stringentă, a reabilitării zonelor miniere defavorizate, extrem de accentuată în Petrila-Lonea, vă rugăm să interveniți pentru elaborarea metodologiei de aplicare a Legii nr. 20/1999. Vă mulțumesc.

Altădată, primarul Ilie Păducel era ajutat prompt de către partidul unic. Acum a primit doar asigurări de la noul lui partid. Nu depinde numai de PD. (Dumitru GHEONEA)

Dacă e vacanță, e...tabără

Cu toate dificultățile financiare ale omului de rând, pe de o parte, și ale instituțiilor bugetare, pe de altă parte, una dintre cele mai accesibile alternative de petrecere a timpului liber rămâne, pentru tineri și copii, cea a taberelor școlare. În județul nostru, toate taberele (cu excepția celor de la Ohaba și Bulzești, aflate în reparații capitale) sunt pregătite să-și primească oaspeții în această vară, după cum aflăm de la dl Dorin Crișan, directorul Agenției Teritoriale a Taberelor și Turismului Școlar.

Deși de circa trei luni, de când Administrația Permanentă a Taberelor Școlare a trecut la forma de organizare precizată anterior, instituția nu a mai primit fonduri de la bugetul de stat (descurcându-se printr-o

activitate autofinanțată), la majoritatea taberelor s-au finalizat lucrări de îmbunătățire. Dintre cele mai importante, dl director menționează că la Sintămărie Orlea și Lăpușnic (unde începând din această vară funcționează și un club) au fost realizate racordurile la aducțiunile de apă din zonă, la Căprioara, Brădășel și Sintămărie Orlea s-a introdus butan gaz iar la Costești s-a extins (dublu) sala de mese. Toate aceste amenajări și dotări sunt menite să amelioreze condițiile de cazare, gradul de confort al numeroaselor locuri din taberele hunedoarene, pentru care există încă de pe acum solicitări din toată țara, pe întreaga perioadă a vacanței.

Nu la fel se întâmplă însă în cazul excursiilor organizate în străinătate, unde se înregistrează mult mai puține cereri față de anii

trecuți. Părinții care nu resimt prea acut lipsa banilor își pot trimite, totuși, copiii în excursii de câte peste zece zile în Grecia, Austria-Italia, Austria-Franța, Anglia, Italia și Spania. Prețul acestora variază între 220 de dolari (în Grecia) și 1 000 de mărci (în Anglia). Cât despre taberele găzduite de stațiunile de pe litoralul românesc, destul de solicitate și în acest an, ele se situează pe un palier al prețurilor cuprins între cca 90 000 de lei pe zi (la Năvodari și Eforie Nord) și 100 000 de lei (la Costești), în timp ce cheltuielile pentru o zi în oricare dintre taberele din rețeaua Ministerului Educației Naționale sunt de 55 000 de lei (mai puțin transportul).

Georgeta BÎRLA

Agencia Publirom va cere daune Statului român

Agencia de publicitate Publirom va cere daune Statului român pentru prejudiciile aduse firmei, pe care le va dona în scopuri de binefacere, au declarat la Olimp reprezentanții companiei, cu prilejul lansării unei acțiuni de promovare pentru vânzarea vederilor de pe litoralul românesc.

„Anul trecut am pierdut cel puțin o licitație din cauza procesului cu Garda Financiară”, a declarat Nicolae Cristea, președintele Publirom.

Publirom este o agenție de publicitate specializată în promovarea firmelor medii. Agenția a avut anul trecut o cifră de afaceri de 60 de miliarde de lei.

Vineri 2 iulie

TVR 1

9.00 TVR Cluj-Napoca
10.05 TVR Iași 11.00 TVR Timișoara 12.05 Căsuța din prerie (s/r) 13.00 Conviețuire 13.30 De la lume adunate... 14.10 Santa Barbara (s) 15.00 Ecoturism 15.30 Emisiune în limba germană 17.00 Ceaiul de la ora 5 (div.) 19.00 Jumătatea ta (cs) 20.00 Jurnal. Meteo. Sport. Ediție specială 22.00 Din dragoste sau din prietenie (dramă Germania/Italia 1995) 23.10 Planeta cinema

TVR 2

9.00 Lumină din lumină (r) 9.40 Timpul European (r) 11.10 Miracole (r) 12.00 Cu ochii'n 4 (r) 13.00 Rebelul (s) 14.30 TVR Cluj-Napoca 15.10 Limbi

străine pentru copii. Italiană. Engleză 15.35 Sailor Moon (d.a) 16.00 Grecia (s) 16.45 Santa Barbara (s) 17.30 Tribuna partidelor parlamentare 18.00 Universul cunoașterii 19.10 Arhive românești 19.40 Dreptul la adevăr 20.20 Căsuța din prerie (s) 22.45 Serial

ANTENA 1

6.45 Dimineața devreme 10.00 Știri 10.20 Cafea cu parfum de femeie (s) 11.30 Brigada mobilă (r) 12.00 Cronici paranormale (s) 13.00 Știrile amiezii 17.00 Știri 17.25 Leonela (s, ep. 59, 60) 19.00 Observator 20.00 Film polițist 21.30 Baywatch Nights (s, ep. 35) 22.15 Observator 22.45 Viitorul începe azi (s, ep.62)

PRO TV

7.00 Bună dimineața, PRO TV e al tău! 10.00 Tănăr și neliniștit (s) 11.00 Melrose Place (r) 11.45 Mercenarii (s) 12.30 Dragul de Raymond (s) 13.00 Știri 13.10 Nevasta (r) 14.45 Oglinda timpului (s) 15.05 Familia Bundy (s) 15.30 Ștengărița (s) 16.15 Tănăr și neliniștit (s) 17.00 Știrile PRO TV 17.30 Aripile pasiunii (s, ep. 25) 18.15 Nimă de țigancă (s, ep. 27) 19.30 Știrile PRO TV 20.30 Corbul, îngerul negru (s, ep. 14) 21.30 Stephen King's It I (horror fant. SUA 1990) 23.55 Știrile PRO TV

ACASĂ

7.00-12.45 Filme și seriale (reluări) 13.30 Maria (s) 16.00 Guadalupe (s) 17.00 Celeste se întoarce (s) 18.00

Dragoste și putere (s) 18.45 Căsuța poveștilor 19.30 Viața noastră (s) 20.15 Înger sălbatic (s) 21.15 Minciuna (s, ep. 92) 22.00 Milady (s) 23.00 Cele trei fețe ale Evei (dramă SUA 1957)

PRIMA TV

7.00 Ultima ediție (r) 9.00 Capsula de oxigen 13.00 Nimeni nu e perfect (s) 14.00 Jerry Springer Show 15.00 Pretutindeni cu tine (s) 16.00 Celebri și bogați (s) 17.00 Maria Mercedes (s) 18.00 Știri 18.50 Real TV 19.00 Camera ascunsă (div.) 19.30 Viper (s, ep. 68) 20.20 Alegeți filmul! 23.00 Mătase franțuzească (thriller SUA 1993)

HBO

10.00 El e Wally Sparks (co. SUA '97) 11.45 Monstrul

din Glenkorky (f. fantastic SUA 1995) 13.30 Fata din vis (co. romantică SUA 1998) 16.45 Trei fugari (co. SUA 1989) 18.30 Totul despre sex (s, er.) 19.00 Răpiți de extraterestri (SF SUA 1997) 20.30 Soluții extreme (thriller SUA 1996) 22.30 Concert Brackstreet Boys

PRO TV - DEVA

06.40-07.00 Program comercial PRO TV Deva 07.00 - 10.00 „Bună dimineața, PRO TV e al tău!” (coproduție cu stațiile locale) 10.00-10.45 Program comercial PRO TV Deva 17.30-18.00 Știrile PRO TV (coproduție) 23.15-23.25 Știri locale

Redacția nu-și asumă modificările ulterioare intervenite în programele posturilor TV.

CUVÂNTUL LIBER

Ziar editat de CASA DE PRESĂ ȘI EDITURĂ CUVÂNTUL LIBER - DEVA

Societate pe acțiuni cu capital privat, înmatriculată la Registrul Comerțului Deva, cu nr. J20/618/1991.

Cont 2511.1-133.1/ROL B.C.R. Deva • Cod fiscal 2116827

Director - TIBERIU ISTRATE • Redactor șef - NICOLAE TÎRCOB • Contabil șef - VIRGIL CRIȘAN • Secretari generali de redacție, șefi de departamente - MINEL BODEA, SABIN CERBU • Departamentul politic - VALENTIN NEAGU, CORNEL POENAR, ANDREI NISTOR • Departamentul social ESTERA SINA, CRISTINA CÎNDA, CIPRIAN MARINUȚ • Departamentul reformă-restructurare - DUMITRU GHEONEA (șef departament), TRAIAN BONDOR, ADRIAN SĂLĂGEAN • Departamentul educație-cultură - VIORICA ROMAN, GEORGETA BÎRLA • Fotoreporter - TRAIAN MANU • Responsabil de număr - MIHAELA TARNOVSCHI • Corectoră - MIA ZLATAN, VALENTIN BRETOTEAN • Culegere și tehnoredactare computerizată - CODRUȚA GOȚA, ATILA KURTA OPREAN, ALICE NEGRU, INA JURCONE, EVI MEITNER

Adresa redacției: 2700 DEVA, Str. 1 Decembrie, nr. 35, județul Hunedoara • Telefoane: 211275, 212157, 225904 (tipografie); Fax 218061

E-mail: cuvlib@deva.iiruc.ro

Întreaga răspundere pentru conținutul articolelor o poartă autorii acestora. Redacția nu răspunde material sau moral pentru articolele necontractate trimise ziarului din propria inițiativă a colaboratorilor. Manuscrisele (publicate sau nu) nu se înapoiază autorilor.

Tiparul executat la Tipografia „Cuvântul liber” Deva

Există preocupare pentru problemele școlilor

Toate cele șase școli de pe raza comunei Sântămăria - Orlea oferă condiții foarte bune pentru desfășurarea procesului de învățământ. În acest sens, Rodica Stoicuța, director al școlii, a ținut să evidențieze excelenta colaborare cu Primăria care de fiecare dată s-a arătat preocupată și sensibilă la problemele școlilor. Astfel în ultimii 2-3 ani toate școlile comunei au fost reparate și modernizate, lucru cu care nu multe școli din județ se pot lăuda. La școala din Subcetate s-au executat lucrări de consolidare a clădirii, s-a reparat parchetul, s-a zugrăvit și vopsit și s-a introdus apa. La școala din Balomir s-au schimbat dușumelele și lemnăria și s-au efectuat zugrăveli. La școlile din Bărăști și Ciopeia s-

a montat gresie și s-au efectuat zugrăveli, iar la școala din Sântămăria Orlea s-a zugrăvit și urmează ca în acest an să se introducă apă. Doar școala din Bucium mai necesită câteva ușoare lucrări de curățire și zu-

La Sântămăria Orlea

grăvire pentru ca întreaga bază materială să fie pusă la punct. Mobilierul și tablele școlilor sunt primite din Suedia, iar cadrele didactice care lucrează aici sunt toate calificate și titulare.

Dar pentru că 80 la sută din elevii școlii generale, clasele I - VIII, provin din Colonia muncitorească Orlea, per ansamblu, rezultatele la învăț-

tură nu sunt tocmai strălucite. Copiii din colonie provin din familii cu 6-7 frați, cu situații materiale foarte grele, interesul lor pentru școală fiind generat mai mult de alocații și burse și nu de dorința de a învăța. Astfel în acest an la examenul de capacitate promovabilitatea a fost de doar 50 la sută, situându-se sub media pe țară. Deși elevii buni au scos în evidență munca profesorilor și orele suplimentare de pregătire organizate la școală - trei dintre ei fiind între primii 10 admiși la liceul din Hațeg - ceilalți elevi neinteresați de școală au dezonorat reputația școlii neobținând nici măcar note de trecere.

Ciprian MARINUȚ

MONITORIZAREA SISTEMULUI PENITENCIAR DE CĂTRE COMUNITATE

Recent, printr-o Hotărâre a Consiliului Județean, s-a constituit un colectiv care are obligația de a aplica "Programul de monitorizare a sistemului penitenciar prin colective de vizitatori". Ca președinte al colectivului a fost desemnat Gheorghe Marc, vicepreședinte al Consiliului Județean. Ceilalți 10 membri sunt reprezentanți ai Judecătoriei Deva, Inspectoratului de Poliție, Direcției Muncii și Protecției Sociale, Inspectoratului pentru Cultură, precum și ai altor instituții și organizații. Iată și câteva elemente legate de activitatea acestor colective care se constituie atât la nivel central, cât și local.

Inițiativa aparține Ministerului Justiției prin Direcția Generală a Penitenciarelor care în 1998 a elaborat Programul privind monitorizarea penitencia-

relor. Acest program a fost considerat util și de către Comisia pentru drepturile omului a Senatului.

Iată în esență principalele obiective ale acestui program. În primul rând realizarea la nivelul fiecărui penitenciar a unui colectiv de monitorizare constituit din personalități recunoscute ale comunității locale, implicate în viața socială, economică și culturală, care să aibă acces neîngrădit în penitenciar și care să poată contribui prin poziția sa la soluționarea problemelor acestora.

De asemenea, se are în vedere organizarea la nivelul administrației penitenciare a unui colectiv consultativ format din reprezentanți cu putere de decizie în unele comisii parlamentare și ministere implicate în reducerea criminalității interne, muncii și protecției sociale, învățământ, finanțe, cultură, culte, precum și din reprezentanți ai principalelor organizații neguvernamentale.

De ce este nevoie de asemenea colective?

În programul amintit se stipulează că, de la mai bine de șapte ani de la trecerea la Ministerul Justiției, sistemul penitenciar este caracterizat de contradicția dintre programele de reformă pe care și le propune și incapacitatea administrației de a le realiza integral. De multe ori această contradicție a fost trecută cu vederea, apreciată ca fiind o consecință a tranziției sau speculată de presă ori, într-o anumită perioadă, chiar de personalități politice pentru a demonstra o teză sau alta.

Se consideră că, dincolo de aspectele obiective sau cele aparținând de capacitatea personalului, o cauză majoră a acestei situații o constituie implicarea insuficientă a comunității, a societății civile, în cunoașterea problemelor reale cu care se confruntă sistemul penitenciar. Nici accesul presei în penitenciare și nici deschiderea pentru activitatea organizațiilor neguvernamentale nu au reușit să impună o imagine reală a penitenciarelor publicului, dar mai ales la nivelul sistemelor de decizie locală și centrală. Or, acest sistem de monitorizare ar putea determina creșterea implicării comunității în realizarea misiunilor sociale ce revin penitenciarelor.

În ceea ce privește modalitățile de lucru ale colectivului recent constituit, membrii acestuia pot vizita penitenciarul individual sau în echipe, interesându-se de orice aspect și putând avea acces în orice spațiu administrativ sau de deținere (mai puțin cele care țin de probleme de dotare specifică privind siguranța deținerii). Mai trebuie spus că vizitarea penitenciarului se poate realiza la inițiativa membrilor colectivului sau la solicitarea comandantului.

Programul mai prevede că trimestrial, prin grija președintelui tribunalului, se va analiza activitatea desfășurată, dispunând asupra măsurilor ce vor fi luate pentru soluționarea problemelor apărute.

Valentin NEAGU

Hoț de autoturisme

Lucrătorii Biroului de Poliție Criminală Deva continuă cercetările în cauza numitului Petrean Robert, stabilind că în cursul anului 1999, pe lângă alte infracțiuni, a mai sustras două autoturisme de pe raza municipiului Deva, folosindu-se de chei potrivite. Mașinile au fost folosite și apoi abandonate.

În stare de ebrietate

Simion Ionică, de 45 de ani, din Petroșani, administrator al SC Simion SRL Petroșani, a

AFLĂM DE LA POLIȚIE

fost depistat de către lucrătorii Biroului de Poliție Rutieră Petroșani conducând autoturismul în timp ce se afla în stare de ebrietate. Învinuitul a refuzat să se supună la recoltarea de probe biologice.

S-a ocupat de înșelăciuni

Schenk Ileana de 48 ani din Petroșani, casnică, este cercetată în stare de libertate, pen-

tru săvârșirea infracțiunii de înșelăciune, întrucât în perioada septembrie-decembrie 1998 a primit suma de 1000 de dolari SUA, 1500 mărci germane și 1,4 milioane de lei de la Farcaș Emerich-Armand, de 36 ani, administrator la SC "Salco Trans" SRL din Petroșani. În schimbul banilor inculpați i-a promis că îi va facilita obținerea unei vize și a unui loc de muncă în Germania.

La furat de cabluri

În urma unor acțiuni ale Poliției au fost reținuți Sârb Arpad, de 36 ani, din Geoagiu, Curelar Anisoara, de 28 ani, din Hațeg și Căldărar Mitruț, de 52 ani din Clopotiva. Lucrătorii Postului de Poliție T.F. Petroșani au stabilit că cei trei au tăiat și sustras 66 funii din cupru de la instalațiile de semnalizare CFR pe traseul Ciopeia - Subcetate. Cablurile au fost valorificate la o societate de colectare a deșeurilor metalice, prejudiciul creat fiind de 9,36 milioane lei.

Rubrică realizată cu sprijinul IPJ Hunedoara

ÎN TRE 14 Iunie - 14 August,
VEDE LUMINA SOARELUI O NOUĂ OFERTĂ:

În loc de 25\$, cartela **CONNEX GO!** e acum doar **15\$**. Cu o cartelă valorică de 12\$ inclusă!

Cumpărând orice pachet **CONNEX GO!**, vei primi o pereche de **ochelari pentru eclipsă**.

N-ai mai avut o ocazie așa mare. Și dacă nu profiți de ea, o să rămâi cu ochii-n Soare!

**ECLIPSA
SĂ TE
CONECTEZI!**

CONNEX

go!
cei al țau
e al țau!

Stațiunea balneoclimaterică Geoagiu Băi

AMPRENTE DE SĂNĂTATE ȘI CULOARE

Cine nu a fost de mult, ori nu a fost în acest an la Geoagiu Băi, e timpul să o facă. Situată la 17 km de Orăștie și la 43 km de Deva, această zonă binecuvântată de Cel de Sus, înrămată în păduri de fagi și ulmi, cu multă lumină, dar și cu vegetație abundentă, cu izvoare de apă termală fășnind la tot pasul, cu oameni harnici și ospitalieri, pare imaginea neclintirii, cum se menționează într-un pliant.

Specialiștii în balneologie și medicii curanți recomandă stațiunea Geoagiu Băi pentru izvoarele sale cu ape minerale, alcaline, ușor sulfuroase, bicarbonate, magneziene, mezotermale și termale, ușor radioactive, utilizate în cura externă sub formă de băi minerale, cât și prin ingestie. Și o mai

recomandă pentru clima sa temperată, atmosfera cu miresme de pădure și concentrația ridicată de ioni negativi.

Principalele indicații terapeutice sunt: afecțiuni ale aparatului locomotor - reumatismele degenerative, afecțiuni traumatiche și post-traumatiche, cele inflamatorii, neurologice periferice și ginecologice, sechele după fracturi. De asemenea, se tratează cu eficiență bolile de nutriție și metabolism, endocrine și dermatologice, unele afecțiuni ale sistemului nervos central și anumite boli profesionale.

Iată nu puține elemente care invită la Geoagiu Băi; la recreere, odihnă, tratament, cu amprente indubitabile asupra fortificării organismului, a diminuării unor suferințe, a sănătății.

De la comunism la capitalism

Vila nr.6 din stațiune, unde pe vremuri nu intra nici pasărea, doar boșii PCR, este închiriată patronului firmei "Ciquita" din Orăștie. Se pare însă că proprietarul de drept și-a revendicat-o, urmând să reintre în posesia ei. Și vila nr.7 ("Ileana") a fost revendicată de proprietar. Deocamdată este în întineric, stă să cadă. Asemenea vila 10.

În toți cei 22 de ani de existență, dar mai ales în perioada de după 1989, Unitatea de Odihnă și Tratament Balnear "Aurel Vlaicu", din Geoagiu Băi, aflată azi în subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, și-a dezvoltat continuu baza tehnico-materială, îmbunătățind sensibil condițiile de cazare, masă și tratament. Unitatea a fost creată, alături de altele din țară, pentru deservirea lucrătorilor din agricultură, a lumii satelor, fiind și numită mulți ani Complexul CAP.

După Revoluție, ea a trecut în subordinea MMPS și îi deservește cu bilete de

Sunt încă în suferință gradul de confort și curățenia din camere, datorate nu în mică măsură celor cu atribuții de întreținere și curățenie. "Am început în acest sens lucrări ample, începând de la etajul VI în jos, releva dl Petru Doncea, directorul unității. Am trecut la schimbarea instalațiilor de încălzire și a celor sanitare, la zugrăvirea camerelor, faianțarea băilor, înlocuirea mobilierului și cazar-mamentului uzat, dotarea camerelor cu televizoare. În 50 de camere avem deja televizoare color. De asemenea, se află în derulare o lucrare mai mare

Cum probabil se știe, în stațiunea Geoagiu Băi există un mare număr de unități hoteliere, de comerț și alimentație, baze de tratament, ștranduri. Mai multe decât acum 10-15 ani, dar mai puțin folosite. "În 1991, în stațiune s-a constituit SC "Germisara" SA, cea mai mare societate turistică din județ, după cum ne spunea dna Agripina Cazan, contabilul șef al societății. În componența ei se află active importante, cum sunt cunoscutele hoteluri "Diana" și "Germisara" - din stațiune și hotelul "Dacia" din Orăștie, linia de autoservire "Agrementul", vilele "Sanda", "Silvia" și "Carmen" - date în contract de leasing mobilier, vila 2 (asociere în participațiune), vila 4 (predată în locație de gestiune),

Complexul "Ștrand".

După cum ni s-a spus și după cum am constatat personal, stând câteva zile în

de două stele), de a organiza aici și o bază de tratament, de a îmbunătăți calitatea serviciilor. De menționat că la "Diana"

reparată terasa, a început zugrăvirea și mobilarea camerelor (100 de camere cu câte două locuri au parcurs această etapă, încă 56 de camere rămânând în așteptare), se speră că într-un viitor nu prea îndepărtat să se reedifică și baza de tratament.

Extrem de greu, de costisitor acest demers. Mai ales după cum arată acum hotelul "Germisara", pe dinăuntru și pe din afară și după veniturile modeste ale societății. Probabil că numai un întreprinzător cu bani l-ar putea repune pe picioare solide, la nivel competitiv. De altminteri, întreaga societate ar trebui avută cât mai rapid în vedere pentru privatizare. Statutul său de acum nu-i oferă mari perspective.

"Diana" ridică ștacheta, "Germisara" primește aer

Geoagiu Băi, și în cadrul SC "Germisara" SA și în celelalte unități există o serie de lucruri bune, frumoase, interesante, dar și destule puncte negre. Este laudabil efortul conducerii societății "Germisara" de a moderniza bună parte a hotelului "Diana" (șase din cele 100 de camere cu câte două paturi primind un grad de confort competitiv, cu adevărat

vin și beneficiari ai biletelor eliberate de oficiile de pensii, dar și alți turiști, pe cont propriu. Din păcate, foarte puțini deocamdată. Banii... Strădaniile sunt orientate și spre "Germisara" - cândva mândria stațiunii, din toate punctele de vedere, dar ajunsă o epavă după 1989, prădată și predată în locație de gestiune. Anul trecut, aici a fost

UOTB "Aurel Vlaicu"... ia înălțime

odihnă și tratament, prin oficiile județene de pensii, pe toți cei care și-au închis cartea de muncă din întreaga țară. Costul unui sejur de 18 zile, în camere de confort zis II, cu 2 și 3 paturi (în total 245 de locuri), este de 1.945.000 de lei, din care norocosul posesor al unui bilet achită între 30-70 la sută din pensia sa lunară, funcție de cuantumul acesteia, diferența fiind suportată de către MMPS.

Grație unei conduceri dinamice și perseverente, cu un colectiv robust și serios, de 48 de angajați, UOTB Geoagiu Băi a făcut pași importanți pe drumul unei necesare independențe și eficiențe. "Faptul că ne-am montat o centrală termică proprie, că ne-am construit rețeaua noastră de alimentare cu apă termală, că ne menținem ferma de porci, că ne-am dotat cu mijloacele necesare de transport ne-a permis reducerea cheltuielilor neeconomice și obținerea unor resurse financiare prin care am putut aborda, și cu sprijinul consistent al MMPS, un program amplu de dezvoltare, renovare, modernizare a unității", ne spunea dna Ioana Hoch, contabilul șef al unității. Aceste elemente ale noului și modernului le poate vedea oricine în eleganta fațadă a hotelului, în dotarea bucătăriei și în încăpătoarea sală de mese, în bibliotecă, terasă, bar, în cabinetele celor doi medici și în cele noi de terapie laser și hidroterapie, vor fi prezente în curând și în cele două bazine de baie cu apă termală, aflate în reparații capitale.

de investiții, privind consolidarea bazei de tratament și realizarea unei mansarde deasupra sălii de gimnastică. Vom monta aparate de climatizare și ventilație la bucătărie și în sala de mese, la bazinele de baie, la bar, în unele cabinete medicale".

Văzând în amănunt toate aceste realizări, ca și lucrările aflate în execuție, spațiile verzi din jur, frumos întreținute, se deduce cu claritate efortul constant, conjugat al colectivului UOTB "Aurel Vlaicu" din Geoagiu Băi de a îmbunătăți permanent condițiile de cazare, masă și tratament ale pacienților ce-i calcă anual pragul, în număr mare, de aici conferi personalitate și continuă prosperitate.

Sperând să nu supere ori să dezavantajeze pe cineva, dl Petru Doncea a ținut să sublinieze competența și angajamentul celor doi medici de specialitate - Leontin Jurjeu și Nicolae Hususan -, ale asistentului șef al policlinicii balneare - Petru Racoviță -, ale administratorului Nicolae Sibîșan (prezent din zi în noapte în unitate și pe traseele misiunilor sale), ale personalului de la bucătărie, în frunte cu Dorin Olea și lista, menționa dl Petru Doncea, ar putea continua cu ospătare, cameriste, meseriași de la întreținere etc. "Într-un an jumate - doi, hotelul UOTB "Aurel Vlaicu" va arăta mult mai bine din toate punctele de vedere".

Sperăm să atingă chiar nivelul de clasificare de două stele la care aspiră.

Policlinica balneară din Geoagiu Băi - în continuă dezvoltare și modernizare

Deși nu mai are forța numerică și calitativă de altădată, când activa în puternica bază de tratament din hotelul Germisara, căzut, după 1989, pradă neputinței financiare și dezinteresului local, colectivul Policlinicii balneare Geoagiu Băi deservește în tot cursul anului, într-o activitate non-stop, mii de pacienți veniți la odihnă și tratament în frumoasa stațiune din județul nostru. După cum ne spunea dl Petru Racoviță, asistentul său șef, acest colectiv, format din doi medici de specialitate și 17 asistenți medicali, atestați în balneofizioterapie, efectuează toată gama de proceduri electrofizioterapeutice. Mai precis, proceduri de electroterapie (galvanizări, ionizări, curenți diadinamici, unde ultrasonice, ultrasunete, băi de lumină parțială, magnetodiaflux, aerosoli, masaj) și proceduri de hidroterapie (băi galvanice, afuziuni, duș subacval, băi cu apă termală la bazine și la cadă, împachetări cu parafină), precum și gimnastică medicală și kinetoterapie, în baza prescripțiilor medicale. Procedurile se efectuează în 21 de cabinete medicale organizate în două baze de tratament, respectiv la hotelurile "Aurel Vlaicu" - 16 și "Diana" - cinci.

De curând, în Unitatea de odihnă și tratament balnear "Aurel Vlaicu", din

subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, au fost organizate două cabinete noi (unul de terapie laser și altul de hidroterapie), frumoase și cochete, dotate cu aparatură și instalații moderne, ultraperformante. De asemenea, tot aici, prin grija conducerii unității și cu sprijinul MMPS, au fost reorganizate și modernizate cabinetele celor doi medici. În această perioadă se află în faze avansate reparațiile capitale - consolidare, igienizare, modernizare - la cele două bazine de baie cu apă termală, după o existență de 22 de ani, de la înființarea unității, urmând să asigure pacienților condiții îmbunătățite și mai eficiente de tratament. Vor urma modernizarea și completarea cu aparatură competitivă a celorlalte cabinete în care se efectuează procedurile medicale.

Mai trebuie ca și personalul medical să exploateze rațional aparatura tehnică din dotarea cabinetelor, să-și organizeze mai bine activitatea și să dea dovadă de mai multă sollicitudine în relația cu pacienții - cei mai mulți dintre aceștia fiind oameni în vârstă, bolnavi, săraci, cu caractere și temperamente dintre cele mai diverse. Deși nu puțini dintre pacienți au adesea toane, "știu" mai bine decât personalul policlinicii cum și când să li se aplice tratamentele. Așa se întâmplă și aiurea.

STOP CADRU!

Stațiunea se află în administrarea Primăriei Geoagiu. Primăria are însă bani puțini, așa încât măcar o parte din activitățile de gospodărie și curățenie ar trebui rezolvate de către deținătorii unităților din Geoagiu Băi, cei mai mulți fiind privați. Însă aceștia nu se uită și în jurul lor, ci doar în buzunarul lor. Iar la primărie, pe lângă bani, mai lipsește și spiritul gospodăresc, de coordonare și control.

De aceea supunem atenției primarului Traian Gherghel, dar și factorilor responsabili de la Direcția județeană pentru Sănătate Publică, Oficiul pentru Protecția Consumatorului, Poliției din Geoagiu Băi, șefilor de unități din stațiune câteva „stridențe”

● **Gunoarele.** Faptul că Secția de Gospodărie Locală din Geoagiu este săracă și neputincioasă, folosind containere ruginite și găurite, din care murdăria se revărsa în voie (la vila „Sanda”, la hotel „Diana”, la Complexul turistic „Borza”), n-o scuză de lăncezeală și neridicarea gușoaielor la timp. După cum nu-i scuză pe unii patroni să-și facă depozite de gunoi lângă casă, precum cei care administrează vilele 4, 5, 8 și mai ales pe șeful SC „Gemina Comtur” SRL, Viorel Trif, cu două mobile arătose, una de rumeguș, în parc (o secție de cherestea în plin centrul stațiunii?!), și alta de...diverse, lângă bazinele vechi. Este inadmisibil...

● **Zonele verzi.** Sunt multe zone verzi, garduri vii, peluze, un parc, toate demne de o mai mare atenție. Ele sunt nefrigijite, pline de mizerii, aruncate la întâmplare de oameni certăți cu frumosul, iarba din parcul mare concurează în înălțime brazii, gardul viu a fost tuns recent parcă de niște frizeri beți.

● **Bâncile.** În stațiune vin mulți oameni în vârstă, bolnavi, simt nevoia să se odihnească puțin pe băncile de pe alei, din parc. E greu. Bâncile, câte au mai rămas, se află într-o stare jalnică, descompletate, uzate, rupte, nevopsite de ani de zile (ca și coșurile de gunoi)

Un eveniment

În editorialistica românească din totdeauna și cu precădere în cea din ultima jumătate de secol, nu prea și-au găsit loc scrierile din stirpea celor etno-folclorice. Esecurile și studiile publicate prin bunăvoința unor conducători de reviste, și chiar cele câteva cărți apărute mai mult din mila "domnilor" decât dintr-o necesitate obiectiv-națională sunt nesemnificative și, în mod evident, de aric rostrânsă. De aceea, consider editarea acestui volum semnat de Ion Ghinoiu un eveniment și mi se pare logică apariția lui tocmai la Editura Fundației Culturale Române. Ca să nu abuzez prea mult de spațiul care-mi este la îndemână, despre autor voi spune doar că, sub semnătura sa, au mai văzut lumina tiparului volumele *Popasuri etnografice românești* (1981), *Demografie și Etnografie*, în col. cu Vladimir Trebici (1986), *Vârstele timpului* (1988), *Obiceiuri populare de peste an*. Dicționar (1997). Așadar, despre carte: recunosc sincer că de multă vreme n-am mai citit o scriere cu atâta grijă pentru a nu scăpa nici un amănunt. Apropo: cu mult mai legat de conținutul cărții mi se pare subtitlul ei decât titlul, fiindcă este realmente fascinant contactul cu un teritoriu ideatic (mă rog, etno-folcloric) privitor la existențialismul românesc, mai ales. Mai ales, deoarece, paradoxal, mai interesează

Ion Ghinoiu: LUMEA DE AICI, LUMEA DE DINGOLO
(Ipostaze românești ale nemuririi)

Editura Fundației Culturale Române

cititorul, fi las acestuia plăcerea descoperirii unei lumi descrise cu pricepere narativă și cu inteligențe elemente strategice în ceea ce privește alcătuirea volumului. Mă voi opri doar la câteva puncte de reper incitante, cum ar fi incursiunile spre prin zona sufletului, știri despre "întrările și ieșirile sufletului", "adăposturile lumii de aici, **Bordeiul, Casa, Satul**"; "adăposturile lumii de dincolo, **Sicriul, Mormănușul, Cimitirul, Raiul și Iadul**" etc. Sau, să zăbovim puțin la

capitolul al V-lea care anunță un cuprins palpitant: "Viața de după moarte la popoarele lumii, Practici magice de ușurare a morții" și încă: "Moartea cu chip de om, **Gaia, Moartea cu chip de pasăre...**" Apoi: "Banul pentru plata vămilor. Sfaturi pentru drum": "OSPETE

FUNERARE: REVELIONUL ȘI PRIVEGHIIUL DE ÎNMORMĂNTARE": "Nunta postumă, Pomul pomenilor. Barca funerară, Ielele, Strigoii vii, Strigoii morți"; "DANSUL FUNERAR"; "SUBSTITUTE FUNERARE: Mărul și pomul, Bradul, Stâlpul și crucea". Și ultimul capitol: "JERTFE PE ALTARELE TEMPLULUI DE LA TG. JIU". Desigur, lumea de aici nu este neglijată, ci are un spațiu anume rezervat în economia cărții; bradul ca simbol al vieții este definit ca fiind

extrem de important în "ceremoniile legate de viața omului (naștere, căsătorie, înmormântare), ca substitut fitomorf al divinității masculine, iar prin forma coroanei, cetinii și fructului (conurile de brad, ca simbol falic), în vorbirea curentă, feciorul de înșurat este voinic ca bradul, înalt ca bradul. Fata de măritat poate fi voinică, înaltă, fără a fi vreodată comparată cu bradul!" (p.115). În același context, pentru... echilibrarea lucrurilor. "În ceremonialul nupțial bradul (steagul) viriloid al mirelui formează, adesea, cuplu divin cu mărul feminoid al miresei" (p.119). Anumite acte existențiale (ținând de momente sau etape ale vieții) sunt foarte bine încorsetate în timp: "Zilele săptămânii considerate favorabile actelor care vizează direct sau indirect căsătoria (peșit, logodit, încredințare, cununie) sunt duminica și joia" (p.136), de exemplu. Mă opresc aici pentru a da posibilitate cititorului să se desfete cu noutatea unei teme în care se va (re)găsi în atâtea pagini, cu mirare, cu bucurie, dar și cu teamă, însă toate acestea făcând parte, vrem-nu vrem, din existentul nostru...

Dumitru HURUBĂ

Noutăți editoriale

"Grădinile semantice"

Sub acest titlu-metaforă a apărut foarte recent la Editura EMIA din Deva un volum de versuri reprezentativ pentru întreaga creație a poetului Eugen Evu.

"Este cartea anilor mei 55, pe care îi voi împlini în septembrie", mărturisește poetul; "este cartea în care am avut sentimentul unei etape încheiate nu doar de viață, ci de viziune și pe orizontală și pe verticală a unei lumi interioare. Consider că ceea ce caută oamenii în afară, de mii de ani, de fapt este înăuntru. De aceea cartea se numește "Grădinile semantice", pentru că este o metaforă aceasta a unor grădini ale semnificațiilor din cuvânt - cuvântul cel ini-

țial, care a întemeiat lumea. El ne este nouă dat prin harul poeziei, în acest caz, ne este dat pentru a-l scormoni și răscoli înăuntru și a scoate din el acea sacralitate inițială care este în fiecare om".

Noul volum, editat cu sprijinul generos al sponsorilor "Siderurgica" Hunedoara și BCR - filiala Hunedoara și lansat astăzi în cadrul unei manifestări culturale la Geoagiu Băi, inaugurează seria "Vârstele poeziei", ce va fi realizată de către Editura EMIA. (G.B.)

PILULA GRAMATICALĂ

de Gramatica Academiei și de celelalte gramatici apărute în decursul anilor.

Gramatica restructurată a limbii române scrisă de prof. Livia Fumurescu este compusă din trei capi-

pagina ușor digerabilă și atractivă. Al treilea capitol - *Paralelisme sintactice* - este axat pe probleme pe care le reclamă învățarea sintaxei propoziției și a frazei. Profesoara pendulează

demonstrative și posesiv - genitive, anumite prepoziții și conjuncții cu locuțiunile lor, la care s-au adăugat cuvintele polivalente, problemele de acord, valorile verbului "a fi", câteva "reflexive" dificile ș.a. Este un capitol dens, explicit, ilustrat cu exemple adecvate. Toate îl pun în gardă pe elev sau îl feresc de anumite confuzii. Stăpânind cunoștințele respective, atât profesorii cât și discipolii lor capătă certitudini. Prin felul cum le tratează (aerisit și fără "caznă"), profesoara dovedește că stăpânește lejer gramatica limbii române și își poate permite să-i învețe și pe alții, oferindu-le părți favorabile, scurte și iesnicioase. Exemplul Domniei - Sale, de a nu se limita la travaliul de la catedră, ne amintește de aprecierea veche a lui Tudor Vianu, potrivit căreia cele două ipostaze, de profesor și cercetător, nu numai că nu se exclud, ci devin complementare.

Prof. univ. dr. Vistian GOIA
Universitatea
"Babeș - Bolyai" Cluj

Cartea didactică

tole. Primul, intitulat: *Memoratorul gramatical*, încorporează cunoștințele de morfo-sintaxă, grupate pe cele două compartimente: părțile de vorbire flexibile și neflexibile. Aici maniera de prezentare a celor zece noțiuni este aceea a unui "manual simplificat și sistematizat" la maximum, pentru ca școlarii să depună efort minim și să aibă în fața ochilor și a minții tot ceea ce ține de categoriile și funcțiile părților de vorbire. Puterea de esențializare și ușurința construirii rapide a schemelor, diagramelor și exemplelor laconice fac

pe învățarea prin identificare și prin opoziție. Definițiile sunt la obiect, excepțiile sunt subliniate cu caractere îngroșate, exemplele sunt edificatoare, iar săgețile îl dirijează pe elev sau cititor spre ceea ce trebuie reținut.

Capitolul al doilea din carte este cel mai interesant și locul lui firesc trebuia să fie ultimul, pentru că aici autoarea se ocupă de *Contraste morfosintactice*. Și de data aceasta logica limbii este mereu dublată de logica didactică. E vorba de cuvintele care nu au rol sintactic: articolele

... INSTINCTELE VÂNTULUI

...izvoare țâșnesc din umărul tău,
câteva păsări îți pregătesc memoria
pentru lipsa de gravitație...
... pe vârful muntelui, înconjurat de instinctele vântului,
de animale sălbatice,
pregătindu-te să intri în alt veac,
auzi pulsul stelelor
în timp ce noaptea îți primește sângele cu palme ușoare.
... pe vârful muntelui,
înconjurat de cer,
ca-n pântecul mamei,
ca în albul cuvânt al eternității...

Constantin STANCU

Casa de Cultură a studenților din Petroșani găzduiește expoziția permanentă a colecției particulare aparținând minerului Ion Floarea, care cuprinde obiecte de uz casnic și unelte agricole din zona Novaci (jud. Gorj)
Foto: Traian Manu

ENIGMĂ

Ce descântec acceptă penelul
Să patineze în ulei,
Împletindu-se-n culori,
Să prindă viață un tablou?
Eu, ce colind să-i spun,
Acestei pânze grunduită,
Să prindă chip de Afrodită,
În noaptea sfântă de Crăciun?
Ce meșteșug mi-ar trebui,
Să scot din mână în tăcere,
Contur cu umbre și cu mlere,
Pentru atunci când n-oi mai fi?

Daniela-Elena SGONDEA

Daniela-Elena Sgondea s-a născut în orașul Paliei și lucrează momentan la Casa de cultură din Orăștie. Scrie poezie din 1982. Dorind să-și verifice calitatea scrisului a participat la mai multe concursuri: "Tinere condeie" (Buzău), "Vlaicu Bârna" (Brad), "Ion Budai Deleanu" (Geoagiu Băi) ș.a. La festivalul - concurs "Cristal de Armindeni" de la Petrila a obținut Premiul I. Ziarul nostru îi publică azi una dintre creațiile sale.

Întâia zi a lui Cireșar. Acrul încins de dogoarea rugului de foc din temelie cerului parcă e o suflarea călduță a unui prunc mic, dormind fără de grijă în așternutul de sticlă al viselor. Mai 'nainte a plouat un pic. Bunicul ar fi zis că "a țărănit atâta doar cât o lăcrămat vreun înger ce și-o prins deștu" la țafâna cerului..."

Se afla de câteva minute în piața cea ciudată ce închipuiește un cerc îmbrăcat în platoșă plumburie a pavajului din pratră cubică. La mijloc o fântână mică în buricul cărcia, ce ghiduşie, un Cupidon cu aripile desfăcute își încordă stuma arcului. Din vârful săgeții, într-un susur continuu, se desfășoară priviri mirate evantaie scântecioare de perle, pentru ca numai după o clipă acest miracol să se topească în nenumărate broboane de apă sub tîmpla de gresie a artezicului. O duzină de cai își stîmpără setea din unda apci. Forforă mare în târgul acela fără nume de la poalele muntelui. De jur împrejur stau opintite în roțile de lemn sumedenie de căruțe, burdușite cu bruma avutului unor oameni cărora războiul le-a năpăstuit soarta, trimițându-i pe drumul bejenic. Din șuvoiul de vorbe străine ce-și amalgamează consonanțele peste acest furnicar, deslușește cuvinte rostite în graiul croat. Toate acestea rimăte de viciul loviturilor de tun - agonia unor ecouri prclungi înecate tocmai dincolo de geana tremurătoare a zării.

Duce mâna la buzunarul tunicii. La piept, în dreptul inimii, e tic-tacul cel mic - ceasornicul cu lanț de argint. Se lămurește: nu mai e multă vreme până la asfințit. Cât de bine se ascamnă trupul catedralic din fața sa cu o crăiasă albă ce șade pierdută cu umerii de marmură în desmierdarea lănci de aur toarse din caicul de foc al soarelui! Simte nevoia să se roage. Așa că intră înăuntru. Răcoare, scmiîntunicer, liniște. Vedc iconostasul șindilit cu argintul din icoane. "E ca prin părțile noastre."
Chipurile sfinților zugrăvite pe perți par îmbălsămate în miazma de

IZVORUL CERULUI (I)

iarbă crudă ce inundă în întregime biserica. E ajunul de Rusalii, iar pe pardoscală s-a așternut fân proaspăt cosit. În jur nimenea; nimeni de pe lumea aceasta...

Doamne! Cum trec zilele și nopțile de-a valma asemeni unui fuior nevzută ce-și deapănă firul sub un munte de uitare! Parcă numai ieri plecase pe front. Peronul gării din Orăștie peste care norii au cernut omătul ca o cămașă curată întinsă la zvântat. Totul e animat de o continuă vânzoleală de cătanc împărătești preocupate să-și găsească loc în vagoane. Pe ici pe colo mai vezi oameni în straic românești, din cei ce putuseră să-și petrească feciorii la tren.

Se priveau unul pe celălalt și pentru o clipită zgomotul din jur se destrămasc cu desăvârșire. Refugiați dincolo de meterezele realității, doar Tia și Andrei - două făpturi încărungite în pulberca de diamante a zăpezii și plânsul reținut ca un pui mic încuiat în odaia sufletului, zbatându-se să nu iasă în boaba de lumină a lacrimii. Promiseseră să nu "dea apă la rațe". Glasul ci tremurător, muial în roua de suspine a izvorului acela interzis, revarsă izere de neliniști peste adierca din șoapte: "Știi? Știi? Știi..." Atât de mult ar fi dorit să-i spună că "îl iubeste până la cer și 'napoi!..." Sunt aproape doi ani de când nu a mai văzut-o pe Tia. Să nu mintă: se mai înșoțesc unori acolo, pe tărâmul ce prinde să răsădă între două crâmpeie de vis.

E război, iar timpul e o curvă cărcia nu poși să-i pipăi coapsa de secunde cu mângăierea degetelor de frunze ale anotimpurilor. Și soarelui îi e dat să vadă o lume presărată cu tranșe peste care trece viitura de sânge a unui teribil potop - un univers îngust, gemând sub mormanc de leșuri, unde bățile inimii se măsoară în cartușe. Ispitit până la hărțuială de gândul dezertării dintr-o oaste străină, este silit să

viețuiască în concubinaj cu iadul, din pântecul căruia s-au dezlănțuit uragane de demoni: într-un singur cuvânt - frontul.

... În jur nimenea; nimeni de pe lumea aceasta. Doar mormurul său cât o fărâmiță de psalm și grădina de icoane îmbujorând obrazul de cărămidă al unei biserici. Încearcă să își amintescă rugăciunea aceea veche pe care o învățase de la Tia și despre care se spune că "îți cruță iubirea, punându-i pe spinare căsuța de sticlă a unui melc; de plouă, hop și ea înăuntru cochilic, în căsuța vârtejului ce duce tocmai în inima lor."

Nu cere să-i crească aripi albe ori alte daruri. E mult mai simplu. Ca atunci când, în copilărie, îl vedea pe bunicul Traian cu ochelarii pe vârful nasului, deschizând Biblia lui scrisă în "potcoave" (cu litere chirilice).

"Ce faci moșule?"

"Apoi șed de vorbă cu Dumnezeu Bunul!..."

E mai nimerit să stea la taifas cu Acel - Cineva - Anume din cer despre Tia și ai lui, despre viață și moarte. "De nu s-ar năru în blestemul de cioburi ale nimicului visele cu toată de mângărire zămislite împreună".

Printr-un ochi de lumină, dintre ferastrucile înșiruite ca niște mărgele sub cupola cea mare, răzbate clar dinspre pădure glasul monosilabic al cucului. Îl aude întâia-și dată în anul acesta și, precum se obișnuiește, își pune o dorință...

Era ceva mai răsărit decât un titirez. Se minuna pentru prima oară de cântecul păsării pornită a-și striga numele din coroana de frunze a unui salcâm înflorit. Bunicu-său rețeză cloamba pe care stătuse rezemat culcu și după Săn'Petru se pomenește că-i pune la gât în chip de talisman o cruciuliță meșterită din lemnul acela. "Că, cine știe, poate-a fi bună la dragoste și noroc!..."

Dorin PETRESC

Un clic cu aparatul foto digital și imaginea mea se transferă, electron cu electron, pe monitorul calculatorului. Nu m-am gândit niciodată cum aș arăta tuns cu șuvițe violete sau purtând o coamă leoliană grizonată, darămite să mă imaginez mulțur cu părul portocaliu și ochi albaștri. Nu e timpul pierdut și cred că a venit momentul să mă privesc și în aceste ipostaze. Câteva comenzi din mouse și mă transform într-o matroană, lipsită ce-i drept de orice feminitate, posesoare a unei superbe podoabe capilare "supraetajate". Alte comenzi și devin un mulțur "siderat" cu ochi albaștri și părul "în flăcări". Sunt exaltat de-a dreptul! Aș vrea să mă văd purtând o floarea soarelui într-o freză "à la Mireille Mathieu", dar rezist ispitei și evadez din labirintul de coafuri și farduri pe care PC-ul le aruncă cu nonșalanță peste imaginea mea.

Avansând și cucerindu-și poziții forte în toate domeniile, informatica, iată, face deliciile clienței și în sfera serviciilor dintre cele mai diverse. Coaforul administrat de dna Romanța Arion, din Hunedoara, este un loc unde, virtual, orice clientă își poate satisface toate capriciile legate de freză și machiaj. Softul specializat de care dispune firma pune la

dispoziția clientelor peste 1000 de coafuri și machiaje ce acoperă aproape totul la oferta mondială în domeniu. Freze lungi, medii, scurte, în toate culorile curcubeului, accesorii pentru mirese, șuvițe, machiaje într-o infinitate cromatică, devin, prin intermediul calculatorului, parte a chipului clienței sau clientului. Periodic, firma producătoare a softului actualizează programul cu noi și noi modele de coafuri și

COAFOR...

COMPUTERIZAT

machiaje pe măsura tendințelor modei. Practic, calculatorul dă, printr-un listing final, imaginea fidelă a ceea ce așteaptă clienta, în materie de freză și machiaj, de la cabinetul de înfrumusețare al d-nei Arion. "Avantajele folosirii acestui soft profesional sunt multiple. Clienta are posibilitatea unei opțiuni extrem de largi privitoare la modul în care va fi coafată sau machiată. Ea poate vedea efectiv cum o prinde una sau alta din coafurile preferate. Acest sistem pe calculator încurajează cliențele noastre să facă schimbări, unele radicale, în modul lor de coafare. Bineînțeles, acolo unde calitatea părului nu se pretează la prelucrări de o anumită factură, suntem obligați să

avertizăm clienta că ceea ce se obține pe monitorul calculatorului nu poate fi transpus și în realitate", precizează dna Arion.

Ridicată la câteva zeci de milioane de lei, investiția făcută anul trecut în sistemul informatic este încă departe de a fi amortizată. Fiind vorba de prestații cu valoare mică, sunt necesari câțiva ani buni până la acoperirea costurilor ei. Apoi să nu uităm că vorbim de mediul de afaceri specific municipiului Hunedoara, o comunitate greu afectată de tarele tranziției. "La început a fost un veritabil boom, fiind puși în situația de a răspunde cu dificultate solicitărilor de procesare pe calculator pe care le primeam. De atunci, tendința economică negativă care se face simțită în zonă a dus la o răcire a interesului, în general, pentru toate serviciile la care se poate renunța. Noi ne-am consolidat o clientelă stabilă, pe care contăm, dar suntem siguri că doar într-un mediu economic normal o investiție bună, ca aceea făcută în sistemul de procesare informatizat, aduce întreprinzătorului mulțumirea deplină în planul rezultatelor financiare", a mai precizat dna Arion.

A. SĂLĂGEAN

„Biserica Adventistă și greva foamei”

În urma unei note apărute în ziarul nostru, pastorul Gabriel Brezoi a ținut să facă următoarele precizări.

În 1984 Adam Nicolae de 43 de ani din Cigmău, comuna Geoagiu, a cumpărat de la cineva un motor de tăiat lemne cu suma de 70.000 lei. Înțelegerea a fost ca 50.000 lei să fie achitați pe loc, ceea ce s-a și întâmplat, restul trebuind achitați în toamna și iarna aceluiași an, în cazul în care cumpărătorul ar fi câștigat acești bani cu acel motor. La acea dată cei doi erau prieteni buni și membri ai Bisericii

Adventiste de Ziua a Șaptea.

Adam Nicolae a achitat suma rămasă, dar după o perioadă de peste un an de tergiversări, motivate de faptul că motorul cumpărat

PRECIZARE

s-a defectat. În timpul acestei tergiversări comitetul Bisericii și pastorul de atunci au intervenit, sfătuind pe cei doi să respecte înțelegerea făcută.

Între timp vânzătorul a emigrat în SUA, iar cumpărătorul a fost exclus din Biserica pentru alte

motive.

Nemulțumirea acestuia din urmă este legată de acea sumă de 20.000 lei și consideră că a fost nedreptățit de Biserica și pastor și acum revendică suma de 15.000.000 lei; în caz contrar el amenință cu greva foamei.

În prezent conducerea Bisericii Creștine Adventiste de Ziua a Șaptea cercetează acest caz pentru a stabili dacă comitetul și pastorul de atunci sunt vinovați în vreun fel în legătură cu acea tranzacție.

Pastor, Gabriel Brezoi

Reușita unei croitorese

În centrul localității Brănișca, cu câțiva ani în urmă dna Alexandrina Szalasi a închiriat un spațiu aparținând Cooperativei de consum. Aici, dumneai și-a deschis o croitorie, afacere în care a investit nu doar bani ci, mai cu seamă, suflet. "Am lucrat mulți ani la CEC, însă croitoria mi-a plăcut întotdeauna și niciodată nu o voi înlătura din viața mea. Pentru că îmi place să inventez, să creez modele unicate, m-am "încuiat" aici, unde lucrez de una singură", spunea interlocutoarea noastră.

Și, ca orice întreprinzător particular aflat la început de drum, nici pe dna Szalasi nu a ocolit-o greutatea: Fiind proaspăt stabilită într-un sat în care oamenii nu o cunoșteau, clientela nu era prea numeroasă. Însă, ghidându-se după principiul "mai bine bani

puțini, dar să am de lucru", dna Alexandrina Szalasi și-a îndeplinit meseria cu profesionalism, aplicând totodată tarife în funcție de posibilitățile financiare ale clientelor.

Acum, dna Szalasi are o clientelă fidelă, apelând la serviciile sale nu doar locuitorii din sat, ci și unii din împrejurimi sau chiar din Deva. Comenzile sunt onorate în timp util și sunt respectate cerințele fiecărui client la care se adaugă și indicațiile croitoresei. De pildă, fetele tinere preferă rochiile sofisticate, moderne, unicate, din materiale recent apărute pe piață (spandex, kiwi, mătăsuri și stofă). Mulțumirile clientelor pentru calitatea muncii prestate se concretizează în alte vizite, cu alte solicitări, fie și pentru lucruri mărunte cum ar fi diferitele modificări.

Cristina CÎNDA

ANUNȚ PUBLICITAR

pentru vânzarea de acțiuni prin LICITAȚIE CU STRIGARE

FONDUL PROPRIETĂȚII DE STAT, Direcția Teritorială județeană Hunedoara, cu sediul în Deva, str. 22 Decembrie, nr. 37A, scoate la vânzare prin LICITAȚIE CU STRIGARE, în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență nr. 88/1997, aprobată prin Legea nr. 44/1998, modificată și completată cu Legea nr. 99/1999, 69,821% din acțiunile Societății Comerciale "ROTRANS ISCRONI" - SA, cu sediul în Aninoasa, str. Vâna Neagră, nr. 123, județ Hunedoara, cod fiscal R 2138523, număr de înmatriculare la Oficiul Registrului Comerțului J 20/1526/1992, având:

Obiectul principal de activitate: transport auto
Capitalul social (conform ultimei cereri de înscriere de mențiuni la O.R.C.): 2.840.175 mii lei.
Cifra de afaceri (conform bilanțului contabil din 31.12.1998): 10.658.883 mii lei
Pierdere la data de 31.03.1999: 895.766 mii lei
Structura acționariatului la data de 19.10.1998 este:

Actionar	Nr. acțiuni	%
FPS	79.322	69,821
SIF	12.212	10,749
PPM	21.870	19,251
MANAGER	203	0,179
TOTAL	113.607	100,00

Prețul de ofertă de vânzare este de 25.000 lei/acțiune, iar valoarea pachetului de acțiuni scos la vânzare este de 1.983.050.000 lei.

DOSARUL DE PREZENTARE a societății comerciale poate fi procurat zilnic de la Direcția Teritorială a Fondului Proprietății de Stat Hunedoara, între orele 8-16, până în ziua precedentă organizării licitației, inclusiv.

Prețul de vânzare al DOSARULUI DE PREZENTARE de 2.500.000 lei, taxa de participare în valoare de 2.500.000 lei și garanția de participare în valoare de 59.491.500 lei vor fi achitate la casieria vânzătorului - sediul Direcției Teritoriale FPS Hunedoara sau în contul nr. 512200 deschis la Trezoreria Statului BNR - Deva, cod cont 50555351169.

Documentele pe baza cărora se eliberează DOSARULUI DE PREZENTARE sunt:

- copie după dovada de achitare a prețului DOSARULUI DE PREZENTARE;
- buletin de identitate sau pașaport (în cazul persoanelor fizice române/străine);
- delegație din partea societății comerciale ofertante.

Pentru participarea la licitație este obligatorie procurarea DOSARULUI DE PREZENTARE.

Licităția va avea loc în data de 3.08.1999, ora 13, la sediul Direcției Teritoriale FPS Hunedoara. În caz de neajudecare la prima ședință, se va organiza cea de-a doua ședință a licitației la data de 10.08.1999, la aceeași oră.

Taxa de participare la cea de-a doua ședință de licitație este obligatorie pentru toți participanții.

Pentru participarea la cea de a doua ședință de licitație se mai pot procura DOSARE DE PREZENTARE și de către alți ofertanți în condițiile prezentate mai sus.

Pentru persoanele fizice/juridice străine plata DOSARULUI DE PREZENTARE, a taxei de participare și a garanției de participare se face în contul nr. 251.121.710.001 de devize convertibile în USD deschis la EXIMBANK, la cursul valutar comunicat de Banca Națională a României la data achitării acestora.

Pentru participarea la licitație, ofertanții vor depune documentele prevăzute la art. 51 în HG 55/1998, modificată și completată, în plic sigilat cel mai târziu cu o oră înainte de începerea licitației la sediul de mai sus.

Persoanele fizice/juridice străine vor efectua plata Contractului de vânzare - cumpărare în devize convertibile, la cursul valutar, comunicat de Banca Națională a României, în ziua ținerii licitației.

Ofertanții pot ordona societății bancare la care au deschis contul principal să emită o scrisoare de garanție bancară valabilă 120 de zile calendaristice de la data depunerii documentelor.

Alte relații privind societatea comercială se pot obține de la FPS - D.T. Hunedoara - dna Rozalia Secașiu, tel. 054/211089; 054/214503, zilnic între orele 10-13.

Informații suplimentare privind oferta FPS se pot obține consultând site-ul cu adresa www.sof.ro.

ANUNȚ PUBLICITAR

pentru vânzarea de acțiuni prin LICITAȚIE CU STRIGARE

FONDUL PROPRIETĂȚII DE STAT, Direcția Teritorială județeană Hunedoara, cu sediul în Deva, str. 22 Decembrie, nr. 37A, scoate la vânzare prin LICITAȚIE CU STRIGARE, în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență nr. 88/1997, aprobată prin Legea nr. 44/1998, modificată și completată cu Legea nr. 99/1999, 40,002% din acțiunile Societății Comerciale "ALPIN" - SA, cu sediul în Lupeni, str. Aleea Liliacului, nr. 2, județ Hunedoara, cod fiscal R 2146500, număr de înmatriculare la Oficiul Registrului Comerțului J 20/57/1991, având:

Obiectul principal de activitate: comerț cu amănuntul
Capitalul social (conform ultimei cereri de înscriere de mențiuni la O.R.C.): 1.615.500 mii lei.
Cifra de afaceri (conform bilanțului contabil din 31.12.1998): 1.384.781 mii lei
Pierdere înregistrată la 31.03.1999: 27.974 mii lei
Structura acționariatului la data de 24.06.1998 este:

Actionar	Nr. acțiuni	%
FPS	25.843	40,002
SIF	31.975	49,480
PPM	6.797	10,510
Alții	5	0,008
TOTAL	64.620	100,00

Prețul de ofertă de vânzare este de 25.000 lei/acțiune, iar valoarea pachetului de acțiuni scos la vânzare este de 646.075.000 lei.

DOSARUL DE PREZENTARE a societății comerciale poate fi procurat zilnic de la Direcția Teritorială a Fondului Proprietății de Stat Hunedoara, între orele 8-16, până în ziua precedentă organizării licitației, inclusiv.

Prețul de vânzare al DOSARULUI DE PREZENTARE de 1.500.000 lei, taxa de participare în valoare de 500.000 lei și garanția de participare în valoare de 19.382.250 lei vor fi achitate la casieria vânzătorului - sediul Direcției Teritoriale FPS Hunedoara sau în contul nr. 512200 deschis la Trezoreria Statului BNR - Deva, cod cont 50555351169.

Documentele pe baza cărora se eliberează DOSARULUI DE PREZENTARE sunt:

- copie după dovada de achitare a prețului DOSARULUI DE PREZENTARE;
- buletin de identitate sau pașaport (în cazul persoanelor fizice române/străine);
- delegație din partea societății comerciale ofertante.

Pentru participarea la licitație este obligatorie cumpărarea DOSARULUI DE PREZENTARE.

Licităția va avea loc în data de 3.08.1999, ora 10, la sediul Direcției Teritoriale FPS Hunedoara.

În caz de neajudecare la prima ședință, se va organiza cea de-a doua ședință a licitației la data de 10.08.1999, la aceeași oră.

Taxa de participare la cea de-a doua ședință de licitație este obligatorie pentru toți participanții.

Pentru participarea la cea de a doua ședință de licitație se mai pot procura DOSARE DE PREZENTARE și de către alți ofertanți în condițiile prezentate mai sus.

Pentru persoanele fizice/juridice străine plata DOSARULUI DE PREZENTARE, a taxei de participare și a garanției de participare se face în contul nr. 251.121.710.001 de devize convertibile în USD deschis la EXIMBANK, la cursul valutar comunicat de Banca Națională a României la data achitării acestora.

Pentru participarea la licitație, ofertanții vor depune documentele prevăzute la art. 51 în HG 55/1998, modificată și completată, în plic sigilat cel mai târziu cu o oră înainte de începerea licitației la sediul de mai sus.

Persoanele fizice/juridice străine vor efectua plata Contractului de vânzare - cumpărare în devize convertibile, la cursul valutar, comunicat de Banca Națională a României, în ziua ținerii licitației.

Ofertanții pot ordona societății bancare la care au deschis contul principal să emită o scrisoare de garanție bancară valabilă 120 de zile calendaristice de la data depunerii documentelor.

Alte relații privind societatea comercială se pot obține de la FPS - D.T. Hunedoara - dna Rozalia Secașiu, tel. 054/211069; 054/214503, zilnic între orele 10-13.

Informații suplimentare privind oferta FPS se pot obține consultând site-ul cu adresa www.sof.ro.

MICA PUBLICITATE

VANZARI
CUMPARARI

• Vând garsonieră zona pietei centrale, parter, posibilități privatizare. Tel. 625126, 094 830238.

• Vând /schimb casă la țară cu apartament în Deva. Informații sat Fizeș, nr.28. (3309)

• Vând apartament 2 camere, Deva, Al.Romanilor, bl.16, etaj 2, ap.52. Tel. 621338. (3311)

• Vând apartament 2 camere, decomandate, etaj 1, str. Liliacului, preț 120 milioane, negociabil. Tel. 225575. (3317)

• Vând casă Deva, E. Văcărescu, nr.42, preț 30.000 DM. (3897)

• Vând apartament ultracentral, 2 camere, decomandate, Simeria. Informații tel. 261193 (3179)

• Vând casă, pădure și Dacia papuc, 37 000 km. Tel. 212188 (3182)

• Vând apartament 3 camere, îmbunătățiri, Orăștie, Pricazului, bloc 32/30, tel. 242269 și mașină de tricotat Veritas. (3069).

• Vând în Brad apartament 3 camere. Informații tel. 234396, orele 8-16, 659127, după 17. (1990)

• Vând urgent, convenabil Dacia 1310, înmatriculată, stare bună. Tel. 227876. (3891)

• Vând tractor U 650 în stare perfectă de funcționare, preț negociabil. Tel. 242933. (3894)

• Vând Peugeot Boxer transport marfă, an fabricație 1995, cu Euro 3, 21000 km la bord. Tel. 261516. (3893)

• Vând VW LT 28, 13 locuri, VW Passat Diesel, Mercedes 115, toate în stare foarte bună, caroserie VW LT 28, Izotermă completă. Tel. 261437 (4318)

• Vând autoturism frigorifică MAN, 3 tone, an fabricație 1990 și autoturism IVECO 3,5 tone, an fabricație 1980. Arad, tel. 057/259715, 057/280753, 098/621112. (425)

• Vând combină recoltat păioase, masa 2 m, cuptor patiserie, electric, 7 tăvi, Căstău, nr. 140, tel. 094/566152 (3070)

• Vând Golf 2 Diesel, 1985, și rochie mireasă. Informații tel. 092/762108 (1989)

• Vând Opel Ascona și Volvo. Informații Hațeg, str. Ciprian Porumbescu, nr. 4 (6545)

• Vând mașini înghețată ieftin. Tel. 059 341639, 094171577. (2625)

• Vând bolțari. Mintia, nr. 117. (3313)

• Vând cărucior copil și reportofon Panasonic. Tel. 213581.

• Vând calculator 586, preț negociabil. Tel. 620231. (3307)

• Vând remorcă 5 tone, negociabil. Leșnic, 151. (3898)

• Vând și montez parbrize, Deva, Dragoș Vodă, nr. 12 A. Tel. 233246 (2917)

• Cumpăr celulare GSM, defecte, decodez și repar urgent și ieftin. Tel. 094/859958 (3946)

• Vând combină Class Mercury, masa 2,75 m. Tel. 665158 sau 094/193376 (4337)

• Vând cameră video, Panasonic SVCHS-C, 650 mărci, negociabil. Tel. 094/832429 (1999)

• Vând orice telecomandă pentru televizor (150.000 lei), video, satelit, 092/368868. (187)

• Vând combină Ferguson, masa 180, stare de funcționare, motor rezervă, Iliia, tel. 411. (19)

• Vând urgent cuter Alpina, 75 litri și mașină de tocat încorporată, preț 6500 mărci și spații comerciale de 50 și 25 mp sau închiriez, eventual cu plata și în rate. Schimb cu spații în alte zone, eventual accept autoturism sau casă. Tel. 054/711955, 092/356273, între orele 8-15. (2801)

• Vând urgent chioșc aluminiu, 16 mp, 2500 DM, navete Haber 45.000 buc. Tel. 724561 (2802)

INGHIRIERI

• Ofer spre închiriere spații comerciale centrale în Deva și Simeria. Tel. 092 341479. (3310)

• Ofer de închiriat apartament 2 camere, ultracentral, nemobilat. 225942, 094 702454. (3315)

• Ofer de închiriat spațiu ultracentral. Informații tel. 213222 sau 094/616663 (4336)

OFERTE DE
SERVICII

• SC Designmob Deva angajează persoane cu disponibilitate de lucru în domeniul producție mobilier. Tel. 211520 sau 094 786540. (3896)

• Agenție selecționează și înscrie personal calificat în construcții civile. Angajări în străinătate. Tel. 094/316346, 094/360321 (3030).

PIERDERI

• SC Talc Dolomită SA Hunedoara anunță pierderea certificatului de înmatriculare cu nr./ J/20/20/95, declarându-l nul. (4706)

• Declar nul certificatul de acționar emis de SIF Banat Crișana sub nr. 294882 pentru 975 acțiuni, de la nr. 289217986 la nr. 289218960 pe numele Vass Maria Melinda

COMEMORARI

• S-au scurs 7 ani de lacrimi și durere de când ne-a părăsit dragul nostru soț, tată, socru, ginere și bunic

PIUI SUBU

din Ohaba. (33219)

• În 6 iulie se împlinesc 7 ani de când ne-a părăsit pentru totdeauna dragul nostru

REMUS SANA

Nu te vom uita niciodată. Familia. (3892)

• Cu durere în suflete copiii Ioan, Ana, Paul și Mariana comemorează, la șase luni de la deces, pe cea care a fost

DOMNIȚA CIONTEA

Parastasul de pomenire va avea loc sâmbătă, 3 iulie, ora 9,30, la Cimitirul Ortodox Central Deva. Dumnezeu s-o odihnească! (3320)

DECESE

• Cu adâncă durere mama, sora și cumnatul anunță încetarea din viață a celui care a fost

IOSIF POGAN (TITI)

în vârstă de 52 ani. În mormântarea va avea loc azi, 2 iulie 1999, ora 13, la Cimitirul din satul Brăznic. (3320)

Angajăm 50 de femei

Grupul de tipografii Gutenberg și Polidava Deva

Angajează imediat 50 femei cu vârsta cuprinsă între 20 și 45 ani, harnice și pricepute în activitatea de legătorie. Angajarea se face pe o perioadă determinată, iar salarizarea este atractivă.

Informații la telefoane: 054-220712; 221750.

Prin oficii poștale din județul Hunedoara
Anunțuri de mică publicitate la
ziarul "Cuvântul liber"

La oficiile poștale din județul nostru, cu excepția celor din raza O.T. Petroșani, se primesc, în zilele lucrătoare, anunțuri de mică publicitate pentru ziarul "Cuvântul liber". Adresându-se oficiilor poștale, unde se obțin toate relațiile necesare în acest sens, agenții economici și persoanele fizice din orice localitate au posibilitatea să economisească timp și bani, totodată existând șansa reușitei în afaceri apelând la serviciile ce le sunt oferite cât mai aproape de firmă sau de domiciliu.

Solicitățile se vor prezenta la ghișeele oficiilor poștale respective.

IIRUC SA DEVA

VINDE:

CASE DE MARCAT CU MEMORIE FISCALĂ CARAT 1500 ER-I

Casa de marcat cu memorie fiscală **CARAT 1500 ER-I** este destinată pentru înregistrarea vânzărilor în toate tipurile de unități comerciale.

Caracteristici:

- ✓ Memorie fiscală energoindependentă de păstrare a circuitului realizat la 4 grupe fiscale precum și a circuitului total cuprinzând 3.109 rapoarte (8 ani)
- ✓ Posibilitatea de activare concomitentă a 9 operatori
- ✓ Programarea prețurilor (PLU) pentru 1.500 articole la magazine și 1.400 articole la restaurante
- ✓ Tipărirea automată a TVA (4 grupe).
- ✓ Imprimarea pe bon a unui text (antet, nr. de ordine al bonului, codul casierului, codul fiscal al agentului economic, data și ora de emisie a bonului, seria fiscală)
- ✓ Interfețe pentru cuplare la calculator, cântar electronic, cititor optic
- ✓ Sertar cu cifru de siguranță

Se asigură service garanție și postgaranție de către IIRUC SA Deva

PREȚ 400 \$ + TVA

INFORMAȚII LA TEL: 054-213357, 054-214124 SAU LA SEDIUL SOCIETĂȚII

CONEL SC ELECTRICA SA

S.D. Deva

Atenție! Pericol de electrocutare

Având în vedere numărul mare de situații de electrocutare a unor persoane care au venit în contact cu instalațiile de distribuție a energiei electrice, unele cazuri soldându-se cu deces, avertizăm locuitorii județului Hunedoara să respecte cele de mai jos:

- nu intrați în incinta posturilor de transformare;
- nu vă urcați pe stâlpii ce susțin instalații electrice;
- nu înlocuiți din proprie inițiativă siguranțele arse din instalațiile furnizorului (cele dinaintea contorului de energie electrică);
- nu vă apropiați și nu atingeți firele de energie electrică chiar și căzute la sol;
- nu pescuiți utilizând energia electrică din liniile aeriene de pe lângă ape;
- nu staționați și nu circulați în zona liniilor aeriene mai ales pe timpul descărcărilor atmosferice;
- nu atingeți și nu staționați în apropierea copacilor căzuți pe liniile electrice după vijelii, furtună, alunecări de teren etc.

De asemenea, vă rugăm să educați copiii despre pericolul ce-l reprezintă nerespectarea celor de mai sus.

Societatea Romcontrol

A FOST ACREDITATĂ SĂ CERTIFICE
CONFORMITATEA PRODUSELOR

În baza certificatului de acreditare nr. 013 - C/ 5.04.1999, emis de RENAR care recunoaște competența ROMCONTROL ca organism de certificare, ROMCONTROL asigură servicii de certificare a conformității produselor pe următoarele domenii:

- agricultură
 - minerit
 - produse alimentare, băuturi și tutun
 - produse petroliere
 - substanțe și produse chimice
- și pe următoarele referințiale de certificare
- standarde și norme de produs naționale și internaționale sau cele cu caracter normativ intern.

Totodată, ROMCONTROL SA în calitate de organ neutru de control oferă celor interesați:

- expertize tehnice vamale
- teste de radioactivitate
- control calitativ și cantitativ la orice tip de produse.

Târgurile în luna iulie

Potrivit programărilor făcute, în luna iulie târgurile de animale (A) și mărfuri (M) au loc după cum urmează: 1 iulie - Geoagiu (A, M), 8 iulie - Zam (A, M), 17 iulie - Băcia (A, M), 20 iulie - Iliia (A, M), Călan (A, M), Pui (A, M). Celelalte târguri lunare și tradiționale se țin în conformitate cu programările obișnuite. (N.T.)

VREMEA

Vremea va fi în general caldă, dar va deveni instabilă în a doua parte a zilei. Local se vor semnala averse de ploaie, însoțite de descărcări electrice și intensificări ale vântului. Izolat, grindină și cantitățile de apă vor depăși pe alocuri 15 l/mp. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 15 și 18 grade, iar maximele într 26 și 29 grade Celsius. (L. Micloșoni)

S.C. COMAT DEVA S.A.

2700 DEVA, str. Depozitelor nr. 5 tel. 054-223.350; 231.152, 233.137; 217.210; fax 054- 216.269

persoana de contact: d-na Tamara CRISTEA

este REPREZENTANTĂ a
S.C. ARMĂTURA S.A.
CLUJ-NAPOCA

și

vă oferă întreaga gamă de produse :

- Armături pentru instalații de alimentare cu apă
- Armături pentru instalații sanitare
- Armături pentru instalații de încălzire
- Armături pentru gaze naturale combustibile
- Elemente de îmbinare în instalații (fittinguri)
- Piese turnate și forjate

LA PREȚ DE PRODUCĂTOR

Execuția pe mașini specializate și un control riguros,

bucată cu bucată, conferă produselor

"ARMĂTURA" Cluj - Napoca

precizie, siguranță și fiabilitate.

DE PESTE 100 DE ANI ÎN CASA TA !

DI colonel Sever Ștefan Aranaciu este noul șef al Poliției județului Hunedoara

Ieri la IJP Hunedoara în prezența secretarului de stat Liviu Popescu a fost numit un nou inspector șef al Poliției Județului Hunedoara în persoana dlui colonel Sever Ștefan Aranaciu. Noul șef al IPJ Hunedoara are 47 de ani și a deținut până la 1 iulie funcția de comandant al Poliției municipiului Drobeta Turnu Severin. Potrivit declarațiilor domniei sale, în cadrul întâlnirii cu ziaristii, numirea în funcția actuală a fost o surpriză, acest lucru fiindu-i comunicat doar în după amiaza zilei de 30 iunie a.c. Tot printr-un ordin al ministrului de Interne a fost eliberat din

funcție alături de dl col Ioan Dumitru Arsenie și dl col Ioan Poantă, fost șef al Brigăzii Poliției Judiciare a județului și adjunct al inspectorului șef. În locul acestuia a fost numit dl maior Aurel Rîșcuța care până la 1 iulie a deținut funcția de șef al Serviciului de Combatere a Crimei Organizate și Corupției.

Din cele prezentate ieri, fostul inspector șef al județului dl Ioan Dumitru Arsenie cât și dl Ioan Poantă vor rămâne la dispoziția Ministrului de Interne. Încă de la primul contact cu presa noul inspector șef și-a arătat disponibilitatea de a informa

opinia publică asupra problemelor importante care necesită să fie cunoscute. "De aceea, mai ales în contextul actual, pentru ca polițistul să fie respectat, s-a precizat de către inspectorul șef, acesta trebuie să-și facă datoria cu onestitate, cu profesionalism și echidistanță".

Întrebat dacă numirea în funcția de șef al IJP Hunedoara s-a făcut pe criterii politice, dl Ștefan Sever Aranaciu este de părere că la baza acesteia au stat doar rezultatele profesionale și pregătirea în domeniu.

Cornel POENAR

Fermierul din vârf de munte

Pe Ion Lascu, zis Dănuț, l-am cunoscut acum cincisprezece ani în Federi, localitate așezată pe dealurile ce coboară lent spre Valea Streiului de la marginea Parcului natural Grădiște-Ciclovina, la umbra întinericului, în jurul ceanului cu balmoș. Atunci i-am pătruns sufletul, durerile, bucuriile și gândurile. Pasiunea lui, folclorul – minunată expresie sufletească a poporului nostru, care dezvăluie pulsul curat al istoriei, al vieții noastre perpetue pe acest pământ – se împlea cu pasiunea mea.

De la el am învățat horele, cântecele, dansurile, am cunoscut obiceiurile și tradițiile, plaiurile de munte cu focurile și oamenii lor, cu murmurul izvoarelor și sunetul fluierului, prietenul și tovarășul nedespărțit al crescătorilor de animale.

Odată, Ion Lascu și fluierul fermecat încântau orașenii și jurile festivalurilor județene și naționale de folclor. Timpul însă a trecut, vremurile s-au schimbat și pe Ion l-am regăsit în vârf de munte, la stâna din băme de brad cu acoperiș de șindriță, în pitoreasca zonă cu doline și paradisuri (hăuri) subterane, cu fânețe și sălașe înconjurate de păduri de foioase și rășinoase. Ca și strămoșii lui, Ion crește animale, cosește și adună fânul, aprinde focul, încheagă laptele, își păstrează obiceiurile și credința. Are vaci, oi, porci așa cum îi stă bine unui bun gospodar. Animalele și produsele obținute le valorifică în târgurile și piețele din Pui sau Petroșani, ca mai toți locuitorii din nordul Platformei Luncanilor, câștigându-și curat și cu trudă existența. Deși o perioadă a lucrat ca salariat la EM Petrila, Ion Lascu a renunțat la slujbă reîntorcându-se la vechea pasiune "de agricultor", spune el, la ferma sa din vârf de munte, în vatra strămoșească, la cântecele vechi, la mirosul de brad și de pământ.

Virgil BUTAȘ

La Haga a fost deschisă o expoziție româno-ungară

Oficiul European de Invenții (OEI) cu sediul la Haga găzduiește, zilele acestea, prima expoziție comună româno-ungară inaugurată de ambasadorii României și Ungariei în Olanda, Mihnea Motoc și Andras Gergely, transmițând corespondentului MEDIAFAX.

Directorul Oficiului European de Invenții, Hendrik Meylaerts, a declarat pentru MEDIAFAX că evenimentul este apreciat ca un "prim pas în aderarea, cu drepturi depline, a României și Ungariei la OEI". Cele două țări, care sunt deja membre asociate, vor fi primite în Oficiul European de Invenții în iunie 2002. Acest organism are în prezent 15 state membre.

Artiștii români care expun la Haga sunt Xenia Rodica Constantin (pictură) și Ștefan Călărășanu (sculptură), iar din partea ungară participă plasticienii János Bencsik și Jozsef Kadossa-Kiss.

Mihnea Motoc, ambasadorul României la Haga, a spus că "expoziția arată firescul relațiilor dintre România și Ungaria, dovedind că integrarea în structurile europene și atlantice poate începe prin cultură". La rândul său, ambasadorul Ungariei a declarat că evenimentul dovedește că "bunele relații dintre cele două țări n-ar fi complete dacă s-ar mărgini doar la cooperarea politică, economică și militară".

Selectie de oferte Consiliul local al municipiului Deva

Organizează în data de 15 iulie 1999 selecție de oferte de preț pentru lucrarea "RIDICĂRI TOPOGRAFICE SCARA 1:500 CU TRASAREA CURBELOR DE NIVEL - ZONA STR. CRÂNGULUI" pe o suprafață de cca. 3 ha.

Ofertele de preț se pot depune la camera 35, din cadrul primăriei Deva, până în data de 14 iulie 1999, ora 15, menționându-se: tipul aparatului, precizia de lucru, termenul de execuție, analiza structurii de preț.

Ofertantul, la depunerea ofertei, trebuie să facă dovada că este autorizat de către Oficiul Național de Cadastru, Geodezie și Cartografie București.

Informații suplimentare la numerele de telefon: 213435, 218325, interior 146.

Societatea Națională a Apelor Minerale SA

Intenționează să obțină autorizație de mediu pentru exploatarea dioxidului de carbon din zăcămintul Ocolîșu Mare, județul Hunedoara.

Eventualele propuneri sau contestații se depun la Agenția județeană de protecție a mediului Deva în termen de 30 de zile de la apariția anunțului.

BANCA DACIA FELIX SA - SUCURSALA CLUJ-NAPOCA

Vinde la LICITAȚIE următoarele:

1. Apartament situat în Deva, str. N. Bălcescu, nr.15, bl.17, ap.4;
 2. Apartament situat în Deva, Aleea Teilor, bl.73, ap.24.
- Licitația va avea loc în data de 07.07.1999, ora 13, la Judecătoria Deva, Biroul Executorilor Judecătorești.

Legătura între DN 7 și Cabana Căprioara blocată până în luna octombrie a.c.

Drumul de legătură între DN 7 și Cabana Căprioara (pe raza municipiului Deva) este blocat până în luna octombrie. Măsura a fost impusă ca urmare a alunecărilor de teren provocate de ploile abundente înregistrate în ultima perioadă.

Pajiștile naturale, care ocupă în țara noastră peste 4 milioane ha, constituie o importantă bogăție naturală. Pentru zonele de deal și munte pajiștile naturale sunt principala sursă de nutrețuri însă producția de masă verde și fân este în general destul de mică și nu satisface nevoile de hrană ale animalelor. Datorită modului de practicare a pășunatului nerațional, de primăvara timpuriu și până la căderea zăpezii, încărcăturii supranumerice și neaplicării măsurilor de întreținere și îmbunătățire, o suprafață apreciabilă de pajiști este degradată, oferind o producție mică de iarbă, în multe cazuri de calitate inferioară, aceste pajiști fiind compuse din plante nevalorose sau buruieni.

Fenomenul de degradare este evident pe pajiștile denivelate, acoperite cu mușuroaie de diferite proveniențe și mărimi sau pe care băltesc apele din precipitații. Unele suprafețe de pășuni sunt invadate de buruieni care reduc consi-

derabil producția de iarbă. Totuși potențialul de producție al pajiștilor poate să fie ridicat, putându-se obține producții mari de masă verde sau fân. Acest potențial se poate pune în valoare prin aplicarea sistematică și susținută a unui complex de lucrări specifice zonei, lucrări care pot duce la dublarea sau triplarea producției anuale.

Pe toate suprafețele și în fiecare an este necesar să se execute lucrări de întreținere și îmbunătățire a căror aplicare să creeze condiții bune de creștere și dezvoltare a ierbii și să împiedice în mare măsură evoluția procesului de degradare.

Lucrările de întreținere se execută primăvara și vara și constă din lucrări de igienă (primăvara) și de combatere a buruienilor (în timpul verii).

Lucrările de igienă se execută primăvara cât mai

devreme, înainte de ieșirea animalelor la pășunat. Ele constă din împrăștierea mușuroaielor proaspete sau în-

Oficiul județean de consultanță agricolă - în sprijinul producătorilor agricoli

telenite, adunarea resturilor de plante uscate, spinii, scabei, crengi și arderea acestora, tăierea din rădăcină a tufelor de porumb, măceș și diferitelor lăstărișuri de arbori. Tot în cadrul acestor lucrări se despotmolesc canalele de scurgere a apelor și se fac altele noi.

Combaterea buruienilor se face în a doua jumătate a primăverii și la începutul verii, la diferite specii de buruieni ca: laptele câinelui, urzici, ferigă, ștevie etc., precum și spinii și scabei, care împiedică creșterea ierbii și stânenesc pășunatul animalelor.

Ori de câte ori apar buruieni este necesar ca acestea să fie combătute prin smulgere sau cosire înainte

de înflorit sau cel mai târziu în timpul înfloritului.

Lucrările de întreținere se execută cu contribuția în muncă a crescătorilor de animale. Lucrările de îmbunătățire au scopul de a reda producției de masă verde și fân însemnate suprafețe de pajiști slab productive sau neproductive și de a pune în valoare potențialul lor de producție. Aceste lucrări constă în defrișarea de arborete nefolositoare și în fertilizare. Defrișarea de arborete nefolositoare în scopul mării suprafețelor pășunabile sau pentru cosit constituie o lucrare de mare importanță, mai

ales în zona păduroasă unde se găsesc mari întinderi de pajiști acoperite cu tufișuri de mesteacăn, arin, mur, stejar, fag, iar în zona de munte molid și ienupăr. Lucrările de defrișări executându-se manual sunt costisitoare și cer multă muncă atât pentru tăierea materialului lemnos cât și pentru eliberarea terenului și reînsemnarea vetrelor rămase goale, fără vegetație ierboasă.

Fertilizarea este acțiunea prin care se poate pune cel mai bine în valoare potențialul de producție al pajiștilor din zonele deluroase și submontane. Covorul ierbos al pajiștilor extrage anual cantități mari de elemente nutritive a căror rezervă trebuie completată prin aplicarea de îngrășăminte. Folosirea îngrășămintelor are ca rezultat ridicarea producției pajiștilor atât cantitativ cât și calitativ.

Pajiștile fertilizate își dezvoltă vegetația primăvara mai

devreme, rezistă mai bine la secetă, iar toamna vegetează până la venirea înghețurilor. Fertilizarea se face cu îngrășăminte naturale prin tălțire cu ovinele și bovinele, cu gunoi din taberele de vară sau cu must de bălegar. În mod obișnuit în cazul folosirii îngrășămintelor chimice se recomandă să se folosească doze moderate, adică 280-350 kg azotat de amoniu în fiecare an și 300-350 kg superfosfat la ha, administrat o dată la doi ani. Încărcătura cu animale a pășunilor trebuie să fie în raport cu producția de iarbă, iar pășunatul să se facă pe specii și grupe de animale, pe parcele sau tarlate, aplicându-se în același timp sistemul de folosire mixt prin rotația pășune-fânețe. Din taxele de pășunat și prin utilizarea cupoanelor se poate efectua un însemnat volum de lucrări de ameliorare, aceasta fiind o condiție a creșterii efectivelor și a producției animaliere.

Ing. Gheorghe BOLDEA, OJCA Deva